

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 27 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 4, 1956

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atakro Numeris
Kaina 10 Centų

51-IEJI METAI

Komunistai Žiauriai Keršija Poznanės Darbininkams

Lenkų Darbininkai Poznanėje Reikalavo Duonos, Komunistai Juos Pasitiko Tankais; Nelygiose Kautynėse Žuvo apie 600 Žmonių; Po Trijų Dienų Maištas Paskandintas Kraujuje; Žiaurus Kerštas Laukia Darbininkų;

Praeitą ketvirtadienį Po-visus opozicinius žmones. Znanės vienos didelės plie. Stebėtojai praneša, kad dvi no dirbtuvės darbininkai šarvuotos divizijos kariuo- išėjo į streiką ir jam paremi- tie jie suruošė demonstracija- miestų gatvėse ir nešė pla- katus su užrašais "Mes nori- me duonos". Prie demon- struojančių darbininkų be- matant prisidėjo kitų drb- tūvių darbininkai ir miesto gyventojai, kurie pasitaikė būti gatvėje. Kai demon- stracija pasiekė miesto cen- trą, komunistinė valdžia iš- leido tankus demonstran- tams išvaikyti. Darbininkai pasipriešino tankams ir po- licijai ir demonstracija tuoj virto kruvinu sukilimu.

Poznanėj tuo laiku vyko tarptautinė paroda, kurioje dalyvavo keli šimtai svetim- taucių biznierių ir daugelis jų visus įvykius matė ir pa- pasakojo Vakarų laikrašti- ninkams apie Poznanės dar- bininkų demonstraciją, ku- ri dėl bolševikų bandymo ją tankais išvaikyti, virto kru- vinu sukilimu prieš bolševi- kišką diktatūrą.

Svetimtaučiai mūgės lan- kytojai pasakoja matę, kaip prie demonstruojančių dar- bininkų gatvėse dėjos paša- liniai žmonės, kaip iš kitų dirbtuvių darbininkai sku- bėjo įsijungti į demonstra- ciją ir kaip dargi policininkai ir kareiviai broliavosi su demonstruojančiais darbi- ninkais.

Kai tankai pradėjo miesto centre susirinkusią gal net 30,000 žmonių minią vaiky- ti, darbininkai pradėjo ka- riuomenei priešintis. Greit atsirado ginklų ir demon- strantų rankose ir prasidėjo nelygios kautynės, kurios užsitęsė tris dienas.

Lenkijos komunistų val- dzia dar ketvirtadienį, po šešių valandų neramumų, paskelbė, jog Poznanės dar- bininkų maištas esąs numal- šintas, bet grįžusieji iš Po- znanės svetimtaučiai sako, jog dar ir pereiną šeštadienį komunistai iš kanuolių dau- žė Poznanės miesto centre įsistiprinusius maištininkus.

Lenkų bolševikai skelbia, kad Poznanės maište žuvo apie 50 žmonių ir keli šim- tai esą sužeisti. Bet kauty- nės mačiusieji sako, kad už- muštų skaičius Poznanėje siekia nuo 400 iki 600 žmo- nių, sužeistųjų skaičius sie- kia daug didesnio skaičiaus negu bolševikai skelbia.

Sekmdienį, liepos 1 d. bolševikai jau buvo išnaiki- nę paskutinius pasipriešini- mo lizdus ir pradėjo me- džioti sukilimo dalyvius ir

Lenkijos vyriausybė sako, kad maistininkai bus žiauriai nubausti ir kartu Lenkijos vyriausybės pirminin- kas J. Cyrankiewicz sako, kad darbininkai turėjo pa- mato protestuoti, kad jų už- darbiai buvo menki ir "dėl valdžios įstaigų klaidų" dar- bininkų gyvenimas buvo ne- pakankamai sunkus. Patys pripažįsta savo klaidas, bet darbininkų maištą panau- doja tam, kad kruvinai iš- valyti ne tik Poznanę, bet ir visą Lenkiją nuo opozici- jos žmonių ir tuo būdu su- stiprinti pradėjusį svyruoti bolševikų režimą.

Tarptautinė mūgė Pozna- nėje pasibaigė sekmdienį ir katu su mūgės uždarymu visi svetimtaučiai biznieri- ai ir laikraštininkai išsivaži- nėjo namo. Ir kaip tik sek- mdienį Lenkijos komuni- stų režimas pradėjo Pozna- nės "valymą". Paskutinieji išvykstantieji svetimtaučiai sakosi matę sunkvežimius su areštuotais žmonėmis ga- tenamais ir kalėjimus.

Lenkų bolševikai sako, kad Poznanės maistinin- kams bus suruošti masiniai teismai ir jie jau iš anksto giriasi, kad teismuose būsią įrodyta, jog svetimi "impe- rialistai" sukurstė Poznanės maištą.

Nėra abejonės, kad po nepasisekusio Poznanės su- kilimo nauja teroro banga persirsis per visą Lenkiją.

Amerika siūlo maistą

Amerikos vyriausybė pa- siūlė komunistinei Lenkijai duot Lenkijos žmonėms ne- mokamai maisto, kad augi- nus juos nuo bado. Pasiū- lymas padarytas per Tarp- tautinį Raudonąjį Kryžių.

Jei Lenkijos komunistai su- tikta, maistas iš Amerikos bus pristatytas į Lenkijos uostus ir galės būti žmo- nės išdalytas per Raudo- nąjį Kryžių. Į tą pasiūlymą Lenkijos vyriausybė dar Lenkijos žmonių nerimo nieko neatsakė. Amerika mano, kad svarbiausioji priežastis yra maisto trūku- mas krašte.

JAV Ragina Rusus Duot Laisvę Lenkam

Kilus kruvinoms kautynėms Poznanėje tarp lenkų dar- bininkų ir bolševikų kariuo- menės, Amerikos vyriausy- bė paskelbė priminimą So- vietų Rusijai, kad ji grąžin- tų laisvę lenkų tautai, kaip ji yra pasižadėjusi tą pa- daryti karo metu. Visos di- džiosios valstybės per karą iškilmingai pasižadėjo ir savo parašais patvirtino, kad jos gerbs silpnųjų tautų nepriklausomybę. To- kio pažadais buvo duoti ir Atlanto Carterij ir įvairiose didžiųjų valstybių susitari- muose. Rusija savo pažadų netesėjo ir primetė Rytų Europos tautoms bolševikiš- kas valdžias. Poznanės sker- dynės yra tiesioginė rusų politikos išdava.

I Amerikos priminimą Maskva nieko neatsakė ir vargu ką atsakys. Rusai sa- kė ir sako, kad jų pavergtos tautos "pačios" pasirinko bolševikišką vergiją...

1,000 Užsinuodijo Diktatoriaus Vaisėse

Kuboje, Mantanzas mie- ste buvo suruoštos vaisės krašto diktatoriui Batistai pagerbti. Vaisėse dalvavo ir pats diktatorius.

Svečiai valgė kiaulienos sendvičius ir po vaisių tuoj pradėjo sirgti. Apie tūk- stantį žmonių teko paguldy- ti į ligoninę ir išpumpuoti jų vidurius. Apsirgo ir žė- mės ūkio ministeris F. Bar- reto, tik pats diktatorius iš- vengė susirgimo. Spėjama, kad jis iš atsargumo susi- laikė nuo maisto savo šven- tėje.

Kubos vyriausybė skel- bia, jog niekas nebus trau- kiamas teismo atsakomybėn už pavaišinimą svečių suge- dusia kiauliena.

Stebėtojai mano, kad gal- kas tyčia norėjo pavaišinti mylimą diktatorių nešvan- kia kiauliena.

Amerikos karo aviacijos viršininkas gene-rolas N. F. Twining (dešinė) dalyvavo Sovietų aviacijos šventėje. Amerikos ambasadorius C. E. Bohlen kažką jam aiškina. Greta jo stovi maršalas I.S. Konev, o pači- oj kairėj rusų karo aviacijos viršininkas maršalas P. Zigoriov. Gen. Twining lanky masis Maskvoje gali būti pradžia naujų sa- ntykių tarp Maskvos ir Washingtono.

Kiek Žmonių Žutų Vandenilio Kare?

Senato vienoj pakomisi- joj nesenai liudijo genero- las James M. Gavin. Jis bu- vo paklaustas, kiek žmonių žutų Rusijoje, jei Amerika su visomis savo atominėmis vandenilio bombų jėgomis atakuotų Rusijos miestus ir pramonės centrus.

Gen. Gavin atsakė, kad aukų skaičius siektų kelis šimtus milijonų žmonių!

Generalas paaiškino, kad žutų daug žmonių ne tik to- se vietose, kur bombos kris- tų, bet mirtis paliestų ir la- bai tolimas sritis. Jei vėjas pūstų į rytus, tai mirtis pa- liestų ne tik Rusijos žmo- nes, bet ir Japoniją ir Fili- pinus (ir žinoma Kiniją), o jei vėjas pūstų į Vakarus, tada mirtis skerstų Vakarų Europos žmones!

Prieš tai viename Ameri- kos magazne buvo rašoma, kad rusų ataką atominiais ginklais prieš Ameriką čia galėtų užmušti ar sužaloti 70 milijonų žmonių. Dėl to skaičiaus paskelbimo sena- to komisija ir įdomavosi, kokias aukas turėtų Rusija. Paskelbimas tų pasiba- sėtinų skaičių sukėlė didė- liu pasipiktinimu pas kai kuriuos žmones, bet armi- jos cenzoriai skaitė, kad vi- si žmonės privalo žinoti, koks būtų ateities atominis karas.

MASKVA GIRIASI KOMUNISTŲ PARAMA

Sovietų komunistų parti- jos centro komitetas prie- mė nutarimą, kuriame sako, jog visos komunistinės parti- jos pritarė Maskvos pra- dėtai kovai prieš "asmeny- bės kultą". Kartu Sovietų diktatoriai pastebi, kad ne visos komunistinės partijos lygiai gerai suprato Mas- kovos posūkį ir kai kur ko- munistai gyvena sumišimo laiką. Taip rusai vadina jų pradėtą Stalino nudievinimą biznį.

Prezidentas D. D. Eisen- hower pereinęs savaitės ga- lė apieledo Walter Reed ka- ršką ligoninę ir išvyko po- rai savaicių į savo Getys- burg farmą sveikti ir išlėsti. Prezidento sveikata taisosi normaliai ir po poros savai- čių laukiama, kad jis pra- dėd eiti savo pareigas Bal- tajame Name.

Pereitą sekmdienį pre- zidentas ir žmona minėjo savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktuves. Ta proga prezidentas ir žmona gavo daugybę sveikinimų iš viso krašto.

Visas kraštas dabar lau- pia, kaip prezidentas apsi- spręs dėl savo kandidatū- ros. Antroji liga vėl sukėlė abejonų dėl prezidento pa- tėdžio dar keturius metus nešti sunkią prezidentūros našą.

Lėktuvų Nelaimėje Žuvo 128 Žmonės

Šeštadienį, birželio 30 d. du dideli keleiviniai lėktu- vai pakilo iš Los Angeles. Vienas lėktuvas gaben 70 žmonių, keleivių ir įgulos, o kitame buvo 58 žmonės. Šiaurinėj Arizonoj, prie Grand Canyon lėktuvas ma- tomiai susidūrė ore ir nukri- to žemyn. Visi keleiviai ir įgulos, iš viso 128 žmonės, žuvo toje baisioj nelaimėj.

Sekmdienį iškotojai pa- stebėjo nukritusių lėktu- vų liekanas ir vienas helikop- teris nusileido prie nukritu- sių lėktuvų. Lėktuvai nukri- to žemyn arčiau kaip mylia vienas nuo kito. Šį pirmą- dienį helikopteriai gabeną žuvusiųjų lavonus iš nelai- mės vietos ir kartu prade- damas tyrinėjimas, kaip to- ki baisi nelaimė galėjo atsi- tikti ir kaip ateityje nuo to- kių nelaimių apsisaugoti.

Nelaimės tyrinėjimą ir lavonų išgabenimą žymiai apsunkina sunkiai prie- na nelaimės vieta.

680,000 Pieno Darbininkų Streikuoja Visame Krašte

Darbininkų Unija ir Darbdavių Kompanijos Negalėjo Susitarti; Vyriausybė Bando Tarpininkauti Tarp Unijos ir Darbdavių; Unija Zada Streikuoti iki Pergalės; Unijos Ižde Yra 50,000,000 Do- lerių; Streikas Išsaus Nedarbą.

\$960,000,000 Virš Prašytos Sumos

Pereitą savaitę senatas nubalsavo krašto gynimo biudžetą ateinantiems me- tams. Iš viso krašto gynimui paskirta 34,700,000,000. I biudžetą įrašyta 960 milio- nų dolerių daugiau karo avi- acijai, negu vyriausybė pra- šė. Senatas skaitė, kad Amerikai gresia pavojus at- silikti nuo rusų karo avia- cijos srityje ir ypač sunkių- jų bomberių gamyboje.

Vyriausybė skaito, kad jos prašytų sumų karo avia- cijai užtenka ir didinimas išlaidų nepadidins krašto saugumo.

Šią savaitę krašto gynimo sekretorius C. E. Wilson tę- sia savo liudijimą senate ir ta proga bus bandoma išsi- aiškinti įvairūs ginčijami krašto gynimo klausimai.

Dėl Negrų Boikoto Sustabdė Busus

Tallahassie mieste, Flori- doje, nuo liepos 1 d. auto- busai mieste neveikė.

Autobusų kompanija su- stabdė autobusų judėjimą todėl, kad nebeturi "kustu- mierių". Negrai paskelbė autobusams boikotą, reika- laudami, kad autobusų kom- panija su jais elgtųsi taip pat, kaip ir su kitais kelei- viais, kurie už kelionę moka pinigų. Negrai nebesutin- ka, kad jie būtų atitverti nuo kitų keleivių lyg kokie antraeilės rūšies žmonės.

Be to, negrai reikalauja, kad ir jų rasės žmonės galė- tų būti autobusų soferiais.

Kadangi kompanija ne- grų reikalavimų nenorėjo patenkinti, tai ji dėl kelei- vių nebuvimo visai sustojo dirbusi.

POZNANĖ SUKĖLE SATELITUOSE BAIMES

Visuose bolševikų valdo- muose Rytų Europos kraš- tuose Poznanės įvykiai su- kėlė nemažai susirūpinimo. Ypač Vengrijos žmonių ne- kenčiamas režimas bauk- štos, kad žmonės jam nesu- ruošų kur nors nelauktą pirtį. Vengrų rašytojų drau- gija reikalauja, kad Ven- grijos diktatorius Rakosi pasitrauktų. Jaunimo tarpe ten jaučiama daug nepasi- tenkinimo.

Naktia iš birželio 30 į liepos 1 dieną Amerikos pieno pramonė sustojo. 680,000 pieno gamintojų išėjo į streiką. Susitarimas tarp darbininkų unijos ir darbdavių pasirodė negali- mas. Viena ir kita pusė da- bar kaltę už streiką bando budžetą įrašyti 960 milio- nų dolerių daugiau karo avi- acijai, negu vyriausybė pra- šė. Senatas skaitė, kad Amerikai gresia pavojus at- silikti nuo rusų karo avia- cijos srityje ir ypač sunkių- jų bomberių gamyboje.

Pieno darbininkų unija, kuri jungia 1,200,000 dar- bininkų ne tik plieną gami- nančioj, bet ir jį perdirban- streikas bus tęsiamas tol, kol darbdaviai sutiks prim- ti svarbiausius darbininkų reikalavimus. Unijos pir- mininkas McDonald sako, jei reiks, streikas tęsis visus metus. Unija savo ižde tu- ri 50 milijonų dolerių ir rei- kalui ištikus, tą iždą paau- koti streikui laimėti.

Bet pieno streikas vargu ar tęsis ilgą laiką. Nuo plie- no gamybos priklausoma visa eilė kitų pramonės šakų. Tik sustabdžius pieno ga- mybą tas jau atsliepė ang- lių kasyklose, gelžkeliuo- se, o streikui kiek užsitęsęs bus paliešta statyba, auto- mobilijų išdirbystė ir daugy- bė kitų ūkio šakų.

Vyriausybė iki šioliai vi- sai nesikišo į pieno pramo- nininkų ir darbininkų gin- čą, bet streikui iškilus vy- riausybės tarpininkai jau bando suvesti uniją ir darb- davius prie naujų derybų.

Paskutiniai dideli pieno pramonės streikai buvo 1952 m. Tada streikas tę- sėsi 8 savaites. Prieš tai 1949 metais streikas tęsėsi 31 dieną ir 1946 metais— 26 dienas.

Kinų Komunistai Kalbina Čankaišeką

Kinijos komunistų vy- riausybė pereiną savaitę pa- darė nepaprastą siūlymą. Ji paskelbė sutinkanti ir net kviečia nacionalistų kinų vadą, generolą Čankaišeką, tartis apie taikų Taiwan (Formozos) salos "išvadavi- tuose Poznanės įvykiai su- kėlė nemažai susirūpinimo. Ypač Vengrijos žmonių ne- kenčiamas režimas bauk- štos, kad žmonės jam nesu- ruošų kur nors nelauktą pirtį. Vengrų rašytojų drau- gija reikalauja, kad Ven- grijos diktatorius Rakosi pasitrauktų. Jaunimo tarpe ten jaučiama daug nepasi- tenkinimo.

MOTERŲ SKYRIUS

Hiroshimos mergaitės

Mes jau rašėme, kad grįždamos vėl stabtelėjo prieš dešimt metų Hiroshimos mieste, Japonijoje, nukrito pirmoji atominė bomba, sunaikino miestą, sužalojo žmones ir užbaigė antrąjį pasaulinį karą. Ta di-
džioji žmonijos nelaimė ant veidų nėra ne mažiau-
praejo seniai, bet taika ne-
atsieka, nuostoliai neišly-
ginti ir žmonių žaizdos
dar neišgydytos.

Prieš metus laiko iš Japo-
nijos į New Yorką vyko ir
Hawajuose porai dienų
stabtelėjo dešimties mergai-
čių, kurios skrido į Mount
Sinai ligoninę, Manhattan,
gydyti karo žaizdas. Tai
buvo atominės bombos au-
kos. Fiziniai jos atrodė la-
bai sumenkę, dvasiniai su-
nykę ir kai ejo gatve, atro-
dė lyg mažyčiai bundulė-
liai, be jokio ūpo, be
mažiausio gyvumo. Lyg
gyvi lavonai, po dešimties
metų atsikėlę, einantieji iš
kapų. Ant žandikaulių odos
nebuvo, tik kokia tai rupni
plėvė: dantis tik dalinai
dengė vietoj lūpų sukūrė-
jusi žievė.—nejauku buvo
į jas net dirsteletėti. Reporte-
riai paveikslų nuotraukas
darė, bet į savo laikraščius
jų netaipino.

Šių mergaičių veidai
mums priminė seniai už-
mirštą, bet labai skaudų
vaizdą—prieš 50 metų to-
kios žmonės mes matėme
ketosios anglies kasyklų
srityse, Scrantų, Wilkes
Berre ir Mahanojaus apy-
linkėse, Pensylvanijoje, kur
apart kitų ir mūsų brolių
lietuvių jaunuolių taip vei-
dai būdavo sužaloti, gazo
dujų sudeginti ir parako
suderinti. Skirtumas tik
tame, kad anais laikais me-
dicina nebuvo tiek išobu-
linta, darbuvių tiek neap-
saugotos, kiek šiandien. ir
tu laiku jaunuoliais tekda-
vo ligi senatvės (jei kuris
turėjo laimės ja sulaukti)
sužalotais veidais visa gy-
venima vaikščioti. Gi šiandien
jau visai kas kita.

Šiomis dienomis tos ja-
ponietės grįžo iš New Yorko,
bet grįžo jau tik devy-
nios, nes dešimtoji mirė nuo
širdies smūgio ir jų palydo-
vas dr. Takahashi tik pele-
nus urnoje gabenosi į gim-
tinį kraštą, į tėvų žemę pri-
siglausti.

Tos devynios mergaitės
grįždamos vėl stabtelėjo po-
prieš dešimt metų Hiroshi-
mos mieste, Japonijoje, nu-
kriti pirmoji atominė bom-
ba, sunaikino miestą, suža-
lojo žmones ir užbaigė an-
trąjį pasaulinį karą. Ta di-
džioji žmonijos nelaimė an-
t veidų nėra ne mažiau-
praejo seniai, bet taika ne-
atsieka, nuostoliai neišly-
ginti ir žmonių žaizdos
dar neišgydytos.

Šių mergaičių veidai
mums priminė seniai už-
mirštą, bet labai skaudų
vaizdą—prieš 50 metų to-
kios žmonės mes matėme
ketosios anglies kasyklų
srityse, Scrantų, Wilkes
Berre ir Mahanojaus apy-
linkėse, Pensylvanijoje, kur
apart kitų ir mūsų brolių
lietuvių jaunuolių taip vei-
dai būdavo sužaloti, gazo
dujų sudeginti ir parako
suderinti. Skirtumas tik
tame, kad anais laikais me-
dicina nebuvo tiek išobu-
linta, darbuvių tiek neap-
saugotos, kiek šiandien. ir
tu laiku jaunuoliais tekda-
vo ligi senatvės (jei kuris
turėjo laimės ja sulaukti)
sužalotais veidais visa gy-
venima vaikščioti. Gi šiandien
jau visai kas kita.

Šiomis dienomis tos ja-
ponietės grįžo iš New Yorko,
bet grįžo jau tik devy-
nios, nes dešimtoji mirė nuo
širdies smūgio ir jų palydo-
vas dr. Takahashi tik pele-
nus urnoje gabenosi į gim-
tinį kraštą, į tėvų žemę pri-
siglausti.

Tos devynios mergaitės

Laiškai iš Sibiro ir iš Tėvynės

Mūsų skaitytoja iš Penn-
sylvanijos prisiuntė mums
savo gimnazių laiškus. Vie-
na gimnaitė ištrema Sibi-
ran, o kita dar gyvena Lie-
tuvijoje. Abiejų laiškus pa-
duodame išties. Pirmasis iš
Sibiro skamba taip:

„Mano Brangioji!

Sveikinu tave ir tavo visą
šeimą linkėdama jums visa-
ko gero, kad Dievas užlai-
kytų jus. Jau virš 15 metų
kaip gavau tavo paskutinį
laišką, ir daugiau nebuvo
galimybės rašyti. Dabar
daugelis gauna iš Ameri-
kos laiškus, tai pamėginsiu
ir aš parašyti. Apie save
tiek galiu parašyti, kad jau
8 metai kaip gyvenam Sibi-
re. Buvom ištremti 1948 me-
tais gegužio 22 dieną. Aš ir
vyras visako matėm. Na,
bet apie tai nėra ko rašyti.
Vis žada gražinti į Tėvynę,
bet Dievas žino, ar gražins.
Daugelis jau čia išmirė. Kli-
matas neatitinka, žiema per-
daug žiauri, būna iki 60
laipsnių (60 Celsijaus laips-
nių amerikoniškų būtų 75
laipsniai—Red.).

Parašyk man, taip norė-
čiau sužinoti apie tave, apie
tavo sveikatą. Bučiuoju tave
širdingai. Jei gausiu nuo
tavo atsakymą, tai parašy-
siu apie save daugiau.”

Gimnaitė iš Lietuvos bro-
lio dukte, rašo taip pat la-
bai trumpai:

„Miela Tetule,

Aš, mano vyras ir mamytė
sveikinam tave, tik ne-
sveikina Jūsų brolis Vincu-
kas, kuris išlėis šaltuose ka-
puose. Sveikinam jus visus
ir linkim daug laimės jūsų
laimingame gyvenime. Nu-
liūdusi rašau jums kelis žo-
delius apie savo gyvenimą,
kuris yra visai pasikeitęs.
Netikėjau, kad tap greitai
neteksiu savo mylimo tėve-
lio, kurio niekad negalėsiu
užmiršti. Kur tik einu, vis-
kas jojo sutvarkyta, pada-
ryta, prieš akis stovi jo visi
darbai. Tik tiek susiraminu,
kad dar turiu mamytę, kuri
mane suramina, ir vyrą.
Mamytė labai blogoj padė-
tyj, jau serga 4 metai, vis
ant lovos, labai norėčiau,
kad pasveiktų. Kaip bus tai
nežinau, nes daug ligų turi.
Dvi operacijos turėjo, ant
kepenų ir apendicito. Biskį
buvo pagerėjus po operaci-
jos, o dabar vėl serga nervų
liga, turi kepenų uždegimą,
plaučiai silpni ir širdis silp-
na. Dar tiek džiaugiuos,
kad bile gyva nors kambarį
pasaugo. Mes dabar gyve-
nam trys, brolis gyvena K.
mieste su žmona ir mergai-
te. Turi darbą ir pragyvena
šiai taip. Mudu dirbam ko-
lūkyje. Vyras tai šoferis ir
kartu traktoristas, iš karto
važinėjo mašina, o dabar
traktorium. Algos vistiek
negauna, tik darbdaviai
skaityti, tik tiek kad trakto-
riumi nenuvargsta. Aš pati
paprasta kolūkietė, einu
kasdien į darbą. Aš apsi-
vedžiau pernai. Tėvelis per
vestuves buvo gyvas, no bi-
skį sirginojo, o už šešių die-
nų ir mirė. Didelių kančių
neturėjo, tik prieš smertį
tris dienas visą skaudėjo ir
kojos sutino.

Tuo tarpu baigsiu rašyti.
Miela, tetule, nepatinkėk
parašyti laiškutį, tai tuo tar-
pu sudie.”

Abiejų gimnazių laišškai
trumpi, bet keli sakiniai pa-

TIK TRYS IS ASTUONIŲ

Tai trys John Patrick O'Toole žmonos, o jis tokių žmo-
nų turėjo net aštuonias. O'Toole manė, kad naujas žmo-
nas patogiau vesti negavus perskyrų nuo pirmiau vestų
žmonių. Bet teismas į tą reikalą kitaip žiūri ir O'Toole
dar išgirs jo nuomonę, o kol kas jis sėdi kalėjime iki
teismo. Policija mano, kad O'Toole turi ir daugiau žmo-
nų, tik jos dar nėra pasiskelbusios.

sako daugiau negu ištisas
laiškas. „Apie save daug
nerašysiu. Aš ir mano vyras
visko matėm... Antroji
sveikina ir linki „daug lai-
mės jūsų laimingam gyveni-
me, „Rašau kelis žodelius
apie savo gyvenimą, kuris
yra visai pasikeitęs...“
brolis „turi darbą tai pragy-
vena šiai taip“. Iš abiejų
laiškų, trumpų paprastų žo-
džių, dvelkia vargas, tik pir-
majam laiške dar matosi
Tėvynės ilgesys. Koks bebū-
ty gyvenimas varingas, sa-
vame krašte vis lengviau
vargą pakeisti negu Sibire,
kur negailestingas klimatas
ne vieną nusilpusį amžinai
pakerta.

FLORIDA, DĖMESIO!
Gydytojo patarimas, no-
rėčiau važiuoti į Floridą.
Lietuviai gyvenantieji Or-
lando ar St. Petersburgė,
parašykite man apie gyveni-
mo sąlygas, klimatą ir pan.
Būsiu dėkingas.
Louis Chepele
1163 Richahrdson Ave.
Andalusia, Pa.

Lietuviška knyga ir laikra-
stis — mūsų geriausi keldrodžiai.

Naujausios knygos
NEMUNO SŪNŲ, parašė An-
drius Valuckas. Įdomus roma-
nas iš 1935 metų Suvalkijos
ūkinių sukilimo. Įdomiai at-
vaizduotas tas įvykis, apie kurį
dabar mažai kalbama. Pirmo-
dalis, 280 psl. kainą... \$3.00.

NEMUNO SŪNŲ antroji da-
lis, 426 psl. \$4.00.

BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS,
vertė St. Vainoras ir V. Civi-
skas. 15 įdomiausių pasakų
iš visame pasaulyje žinomų Brolių
Grimų raštų. Puiki dovana vai-
kams. \$3.00.

ZEMĖ DEGA, parašė Jurgis So-
vickas. Atsiminimai iš 1939-
1945 metų, kuriuos autorius,
rašytojas ir diplomatas, pralei-
do Prancūzijoje, prie Italijos sie-
nos. I-a dalis 453 psl. \$4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė
Ieva Simonaitytė. Įdomus ro-
manas iš Mažosios Lietuvos gy-
venimo ir Klaipėdos atvadavi-
mo. 228 psl., kainą \$2.50.

JURININKO SINDBAD NUO-
TYKIAI. Nepaprasti, kaip jie
surašyti knygoje „Tūkstantis
ir viena naktis“. Ilustruota,
puiki dovana jaunimui. \$2.00,
kainą \$2.00.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Jie laimėjo New Yorke
namų ruošos varžybas.
Viršuje Gayle Dupont, o
apačioje W. Peters. Mer-
gaitė sugalvoja pyragai-
čių ypatingą papuošimą, o
bernas viengubus sugal-
vojo, kaip patogiau beibes
penėti.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:

„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

ANDRIUS VALUCKAS

Motinos skausmas

(Pabaiga)

Isiveržę ginkluoti trys vyrai liepė visiems tuoj pat
iškelti rankas, padarė asmens kratą ir suvarė į vieną
kampą. Jonas nustebęs pamatė, kad grupei vadovavo
buvęs vieno laikraščio bendradarbis, dabar redaguojan-
tis komunistų laikraštį. Atkišęs šautuvą į Felikso moti-
nos krūtinę, jis įsakė kitiems padaryti bute kratą. Ieš-
kant ginklų ir kontrrevoliucinės literatūros. Kiti du vy-
rukai tuoj šokosi pildyti jo įsakymą, o jis paliko saugo-
ti suimtuosius. Felikso tėvas atgavo sąmonę ir kreipėsi
į teroristinės grupės vadą:

—Drauge, šimkau, tu žinai, kad aš jokių ginklų ne-
turiu ir kad pas mane nėra kontrrevoliucinės literatūros...
Grupės vadas dėl tų žodžių tiesiog pabalo iš pyk-
čio ir ėmė rėkte rėkti:

—Tylėk, tu, rupūzė!... Aš tau nesu joks draugas,
o tik pilietis, komunistų partija žino, jog tu esi liaudies
priešas, o ne draugas!...

Felikso tėvas norėjo jam priminti, kad jo leidykla
leisdavo jo menkas knygeles, vertimus ir šiaip kūrini-
lius, leisdavo, kad padėtų jam, padėtų gydyti jo iš pri-
gimties nebylį sūnų ir kartu leistų apmokėti užpirtą
sklypą namui statyti. Felikso žmona gal tuo atveju buvo
kalčiausia, nes ji nuolat įtikinėjo vyrą padėti tam hu-
maniškos sielos vyrui. Dabar juodu abu tylėjo. Paga-
lios Felikso žmona neįskentė:

—Pilietie, šimkau, leiskite išeiti tam vaikinui. nes
jis nėra mūsų šeimos narys...

Jonas nusigando, nes jeigu ji paleis, tai pradės ieš-
koti Felikso ir suims jį iš ligoninės, tuomet šis tikrai at-
kris ligoj ir mirs. Jis jau norėjo prašyti šimkų, kurio
straipsnius seniau skaitydavo, paimti jį vieton Felikso,
bet šimkus užbėgo jam už akių:

—Gera!... o kur jūsų sūnus?... Tylite, tai aš pa-
imsiu tą vaikėžą, aišku, jis yra jūsų draugas, tai taip pat
kontrrevoliucionierius...

Po tų šimkaus žodžių neliko niekam abejonės, kad
Jonas vistiek bus suimtas, suras Feliksą ar ne, todėl visi
nutilo. Jiems taip pat buvo aišku, kad šimkus kitaip ne-
pasielsis jau vien dėlto, kad jo čekistinės pareigos paleis-
tas Jonas neišplepėtų visam Kaunui. Tolimesnė kalba
buvo bereikalinga.

Kratai pasibaigus buvo surankiota keletas knyge-
lių, kurias dar patikrino ir galutinai atrinko pats šimkus,
išimdamas jo paties leidinius. Buvo paskelbtas nutari-
mas, jog jie visi ištremiami į tolimas Sovietų Sąjungos
sritis, Joną paliekant Felikso vietoje ir jo vardu. Visiems
buvo pasakyta kuo greičiau pasiimti nedaug daiktų,
kiekvienam atskirai, ir šimkus, žiūrėdamas į buržuazi-
nių laikų laikrodėlį, nuolat šaukė:

—Greičiau, svoločiai, greičiau...

Jonas neturėjo ką imti, todėl stovėjo nejudėdamas
tokios neteisybės staiga užkluptas. Felikso motina su-
skubo įbrukti jam kiek maisto, baltinių ir šiaip rūbų.
Jis tą viską paėmė kaip automatas, nes jam visą laiką
tebuvo mintis vien tik apie motiną: ką ji darys viena be
jo, kaip ji sužinos, kur jis dingio, kaip ji pergyvens tą
viską?... Ašaros tekėjo jam per skruostus, jis verkė
iš gilaus skausmo ir susijaudinimo; bet pamatęs šim-
kaus ir kitų čekistų žiaurius veidus nusiuko, kad tie
nematyty jo asarų.

Saulei dar nesuskubus apšviesti tų niekšų žygius,
jie buvo paskubomis sumesti į sunkvežimį ir išgabenti
geležinkelio stotin. Viskas praėjo taip greit, taip sėto-
niškai suplanuotai, jog niekas iš kaimynų nesuskubo pa-
matyti kas atsitiko. Tik kitą dieną žmonės ėmė skaičiuo-
ti tautai padarytus nuostolius, rankioti duomenis apie
dingusius. Jų tarpe buvo Feliksas ir Jono motina.

Feliksas kaž kurioju būdu sužinojo tiesą, atkrito li-
goje ir iš jos neatsikėlė. Jis mirė kliečėdamas apie tė-
vus, apie Sibirą, apie šaltį ir badą. Jono motina klausinė-
jo Felikso kaimynų ir kitų pažįstamų, vaikščiojo po
bolševikines įstaigas, bet niekas jai nieko nepasakė ir
negalėjo pasakyti, nes jos sūnaus pavardės jokiuose są-
rašuose nebuvo atžymėta, neskaitant, kad visų išvežtų
pavardės buvo slepiamos, niekas nežinojo, kur jie išga-
benti. Žinoma, draugas šimkus nerado reikalo pasakyti
Jono motinai, kurią taip pat gerai pažinojo, kas atsi-
tiko jos sūnui. Šimkus didžiavosi, kad galėjo įrodyti šituo
darbu savo atsidavimą komunistų partijai, galėjo
jo toliau palikti redaktorium, galėjo jaustis saugus, kol
kiti lietuviai dar tebebuvo neišvežti...

Jono motina nuplėšė ne vieną batų porą, ji pamažu
ėmė suprasti, kur pateko jos sūnelis, bet nuo nervinio
sukrėtimo jau ėmė neatsikirti žmonių, kalbino gatvėje
praeivius, klausinėjo jų visų, vieno ir to paties klausimo.
Vieną kartą, visiškai jo nepažindama, užkalbino gat-
vėje besikubantį šimkų ir paklausė to paties klausimo,
klausimo persunkto jos ašaromis ir nemigo naktimis:

—Ar nematei mano Jonelio?...

Šimkus dirsteletėjo į ją, atpažino ir nuskubėjo toliau,
nuskubėjo į taip svarbų komunistų partijos centro ko-
miteto posėdį, kur jis turėjo aiškinti, kaip liaudies re-
publikos rašytojų pirmininkas, numatytą kūrybinį penk-
mečio planą...

POLIO AUKA GAVO DIPLOMĄ

Polio paralyzuotas Thomas De Pree iš Chicagos, Ill.,
gavo vidurinės mokyklos diplomą. Nuo 1949 m. jis ne-
galėjo lankyti mokyklos, bet mokėsi lovoje gulėdamas.
Jį sveikina jo motina (dešinėje) ir slaugė.

Sukilimas Poznanėje

Birželio 28 d., pereiną ketvirtadienį, apie 7 val. ryto Stalino vardo traktorių ir žemės ūkio mašinų dirbtuvė Poznanėj. Vakarinės Lenkijos dideliame pramonės ir prekybos centre, darbininkai susirinko į dienos darbą. Bet dirbti jie nepradėjo. Jau kuris laikas dirbtuvėje darbininkai reikalavo geresnių darbo sąlygų ir aprūpint juos duona ir kitais maisto produktais. Vyriausybė senai žadėjo darbininkų būvį palengvinti, bet nieko nepadare ir viską pasiliko, kaip ir anksčiau buvo. Birželio 27 d. darbininkų delegacija grįžo iš Varšuvos ir iš ten vėl parvežė tuščių pažadų, bet nieko daugiau, jokių užtikrinimų dėl uždarbių pakėlimo, dėl maisto pristatymo ir dėl darbo sąlygų pagerinimo.

Ilgai suvedžioti ir negailestingai išnaudojami darbininkai nutarė išeiti į streiką, o kad parodytų savo nepasitenkinimą, jie nutarė demonstruoti miesto gatvėse.

Tūkstančiai darbininkų susirinko gretomis po 20, iškėlė užrašus "MES NORIME DUONOS" ir patraukė į miesto centrą. Demonstrantai taikiai ėjo gatvėmis, dainindami pakeliui ranka rašytus lapelius "Mes norime duonos".

Zinia apie darbininkų streiką ir demonstraciją, žaibo greitumu paplito po miestą. Gatvėse žmonės neviečiami jungėsi prie demonstrantų, dirbtuvėse tuoj sustojo darbai, darbininkai pasipylė į gatves ir skubėjo prisijungti prie savo demonstruojančių draugų. Paskiri karieiviai ir policininkai gatvėse irgi jungėsi į bendrą demonstraciją ir po poros valandų miesto centre susirinko 30,000 žmonių.

Taiki demonstracija už duonas kaską bematant virto politine demonstracija už laisvę, prieš rusiskus okupantus, prieš nekenciamą, rusų durtuvais pastatytą bolševikišką režimą. Demonstrantų minia pradėjo tenkinosi šūkavimais prieš "rusiskus" ir jų bolševikiškas lėles, bet aliejaus ir ugnį įpylė patys bolševikai. Nežinia, ar netekę galvos, ar gal norėdami kraujuje paskandinti darbininkų reikalavimus dėl geresnių darbo sąlygų ir duonos, jie pasiuntė tankus miniai išvaikyti. Pasirodymas tankų padėję iš karto pakeitė. Darbininkai suprato, kad valdžia jiems, užuot duonos ir laisvės, nori duoti švino! Ištužusi minia tankų neišsigando, bet tuoj metėsi užimti įvairias valdžios įstaigas ir pirmiausia puolė nekenciamos komunistų partijos būstinę, politinės policijos namą, kalėjimą, radijo stotį. Tuoj iš kažkur atsirado ginklų demonstrantų rankose. Vieni sakė, kad organizuoto pagrindžio kovotojai iš savo slapto ginklų sandėlių išdailijo ginklus darbininkams, bet daug tikresnis atrodo kitas aiškinimas, kad kai kurie kariuomenės daliniai savo ginklus "paskolino" darbininkams, patys nenorėdami vartoti ginklų prieš savo brolius.

Taip vienos dirbtuvės streikas ir demonstracija virto ginkluotu sukilimu, kuriam numalsinti bolševikai metė šimtus tankų, lėktuvų ir daug karių. Bolševikai jau po šešių valandų sukilimo gyrėsi, kad "Poznanėj ramu", bet mieste ėjo kautynės per tris dienas.

Poznanės darbininkų gaivališkas sukilimas negalėjo pasiekti. Sukilimas nebuvo planuotas, jo neparėmė kiti miestai, o be to, vakarinėje Lenkijoje stovinti rusų kariuomenė visvien būtų sukilimą numalšinusi. Lenkija yra rusų okupuota ir negali viena numesti nuo savo sprando bolševikiškų dėlių diktatūros. Bet Poznanės kruvini įvykiai rodo visam pasauliui, kaip pavergtos tautos ilgisi laisvės, kaip netekę galutinai kantrybės žmonės griebiasi desperatiškų priemonių, kad nuo savo išnaudotojų ir bu-dėlių išsivaduo-tų.

Deja, pavergtos tautos girdi nemažai užuojautos ir simpatijos pareiškimų, bet toliau žodžių niekas neturi nė mažiausio noro eiti, o todėl pavergtos tautos yra paliekamos jų liūdnam likimui. Jei kuri nors pavergta tauta nuogomis rankomis įveiktų rusiskus tankus ir išsivaduo-tų, sveikinimų jai netrūktų, bet tokių stebuklų nėra pagrindo laukti. Laisvės valanda pavergtiems dar neiš-muša. Poznanėj žuvusių darbininkų auka, kaip ir bolševikų kalėjimuose kankinamų kovotojų auka tik padidina kankinių už laisvę skaičių, o kiek tai priartina išsivadavimą, tą tik ateitis pasakys.

Apžvalga

NEZINIA KĄ NUTARĖ

Lietuvos pasiuntinybės Washingtono informacijos skyrius išsiuntinėjo spaudai pranešimą, kad Washingtono ne įvyko šiame krašte esančių Lietuvos diplomatų pasitarimas.

"Min. S. Lozoraičiui pirminkaujant, pasitarime buvo išsamiai pasikeista nuomonėmis ir vieningai nusistatyta diplomatijos tarnybą lietuviškai klausimais".

Neabejotina, kad diplomatai turėjo aptarti ir jų santykius su kovojančios mūsų tautos atstovybe, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko), o ryšium su tuo turėjo būti paliesti ir "šefo" Vlikui pakišti "8 punktai". (Vliko vykdamosios tarybos pirm. A. Devenienės pareiškimu, tie "punktai" buvo paruošti vieno "šefo", be kitų diplomatų žinios).

Ką diplomatai nutarė, pranešime nesakoma, tik pabrėžiama, kad jie buvę vieningi. Vadinasi, arba jie Stasio Lozoraičio ir tautininkų partijos surašytiems punktam pritarė, arba "šefas" nuo tų punktų atsisakė. Kadangi mūsų diplomatai savo nutarimus laiko valstybine paslaptimi, tai apie jų nutarimus sužinosime vėliau, kada pasirodys, kiek Lietuvos užsienio ministerijos valdininkų likučiai yra linkę skaitytis ir bendradarbiauti su tautos valią išreiškančiomis organizacijomis.

Vlikas "šefo" jam įteiktus punktus atmetė, tuo pasakydamas, kad jis negali ir neturi teisės atsisakyti nuo dar Lietuvoje pasiuntos pareigos vadovauti Lietuvos išlaisvinimo veiklai ir neleis savo darbo trukdyti klastuotais Kybartų aktais besiremiančiam "šefui", kurio ambicijos ir liguistas noras būti "vadu" toli perviršija jo patriotizmą ir sugėbėjimus.

KAS BŪTŲ, JEIGU...

"Darbo" paskutiniame numeryje yra įdėtas straipsnis, užvardytas "Lozoraičio ultimatumas". Jame kalbama, kas būtų, jei Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas atsisakytų atstovauti mūsų pavergtą tautą "tarpvalstybiniuose santykiuose" ir viską paliktų "šefui" ir diplomatom.

"Darbas" rašo:

"Teturime tris šalis, kuriose Lietuvos pasiuntiniai tebesinaudoja pilnu pasiuntinio statusu. Naudojasi tik dėl to, kad JAV, Urugvajus ir Vatikanas, rodydami lietuvių tautai didelio palankumo, juos pripažįsta, nepaisydami, kad mūsų pasiuntiniai, netekę atstovaujamos vyriausybės, ir formaliai, ir iš esmės, pakibo ore.

"Ir kas būtų, jei ir tos vyriausybės, prie kurių dar priklaik Lietuvos pasiuntiniai, savo politikos sumetimais nebematytų reikalo jų pripažinti? P. Lozoraitis jau vienuoliktus metus gyvenęs Romoje (p. Girdvainio įnamiu), izoliuotas nuo bet kurių santykių su Italijos vyriausybės organais, galėtų geriausiai suprasti Lietuvos bylos tragišką būklę, jei tik pasiuntiniai jį atstovautų valstybiniuose santykiuose."

"Darbas" sako, kad turėkime vilties, jog taip neatsitiks, bet kartu nurodo, kar ir pilnateisės pasiuntinys ne viską gali, kas šiuo metu reikalinga daryti Lietuvos išlaisvinimo darbe.

"Jo teises ir pareigas aiškiai nustato pasiuntinio padėtis. Jis tėra tarpininkas savos ir akredituojančios vyriausybės. Jam privala palaikyti politinius santykius tik su tais vyriausybės organais, kuriems pavesta vykdyti krašto užsienio politiką. Jam nedera daryti savos politikos ar politškai kontaktuoti, nekalbant apie visuomenę, — su parlamento ar senato nariais ir bandyti juos įtaigoti. O demokratinėse valstybėse parlamentai nustato ir kontroliuoja savojo krašto politiką, nuo jų gali priklausyti pačios vyriausybės palankumas ir Lietuvos reikalui".

Kas kita Vlikas. Jam nėra visur klabenti, kur tik gali būti naudinga Lietuvos išlaisvėjimui. "Darbas" čia duoda pavyzdį, kaip Vliko atstovai, atvykę į Romą, galėjo be didesnio sunkumo matytis ir kalbėtis Lietuvos reikalais su tokiais atsakingais vyriausybės as-

TRUMANAS SUSITIKO SU CHURCHILLIU

Europą lankydamas buvęs Amerikos prezidentas Harry S. Trumanas aplankė ir savo seną draugą, buvusį ilgą metį Anglijos ministrį pirmininką Winston Churchillį, su kuriuo prezidentaudamas Trumanas turėjo visokių reikalų.

Atostogos

Kai šitas raštas pasieks skaitytojus, tai Hawajuose ir trečdalis visos Amerikos darbininkų, apie 16 milijonų bus atostogose, nedirbs ir gaus pilną algą. Jie visi gaus vienos savaitės, pusę jų gaus dviejų, ketvirtadalį keturių ir du nuosimčiai keturių savaitių algą. Reikiama, Amerikoje yra 320,000 darbininkų, kurie nedirbs visą mėnesį ir gaus mokėtį.

Prieš 20 metų darbininkai tik svajojo ir nedrąsiai tarp savęs kalbėjosi (kad ateis laikas ir jie gaus apmokamas vakacijas, o dar kelis metus prieš tai tik lyg sapnavo ir neišdrįso nė kalbėti, nes atrodė kvaila taip kalbėti. Bet kas anais laikais buvo tik svajonė, tai šiais laikais jau tapo tikrove.

Gal kas nors klaus, juk Amerikoje yra per 68 milijonus rankpelniai, tai kodėl vakacijos gauna tik 16 milijonų ir kam tokia diskriminacija? Diskriminacija visuomet buvo ir ji bus ligi tol, kol darbininkai nesusipras ir nesusiorganizuos darbo unijas. Tik su unijos pagalba diskriminacija bus pašalinta ir darbininkai gauna, kas jiems teisėtai priklauso.

Amerikos darbininkų vakacijos išgauta ne maldavimais ir ne darbdavų gerais norais duota, bet streikų bangomis, aštrios kovos keliu, pikietų linijomis ir visko darbininkų solidarumu atsiekta.

Tiesa, yra jau nemažai ir tokių darbaviečių, kur nėra unijos, bet darbininkai irgi jau gauna apmokamas vakacijas. Bet tokių yra labai mažai ir jiems duoda tas vakacijas tik todėl, kad atitrauktų juos nuo unijos, gi didelė dauguma Amerikos darbininkų neorganizuoti ir jie negauna jokių vakacijų.

Apmokamų vakacijų idėja jau ganėtinai sena, tas įėjo madon dar prieš 50 metų, tik ne paprastai juodo darbo rankpelniams, o vien tik darbo užveidom ir visoki furmonėliai gaudavo apmokamas atostogas ir dargi būdavo taip, kad kuris fur-

menimis, kurių įstaigų du-ris pasilieka p. Lozoraičiui uždarytos septyniais rak-tais.

Bet "šefas" to nesugeba suprasti ir tuščios pastangos jį įtikinti.

monas geriau mokėdavo savo alginiais vergais važinėti, daugiau išspausdavo jų prakaito, tokis gaudavo riebesnes atostogas.

Prieš 20 metų, kai pradėjo organizuoti masinės gamybos pramonės darbininkai ypač į CIO uniją: pliečių, no tekstilės, gumos, automobilių, alyvos ir kitų pramoninių, tai tik tuomet tapo įvesta paprastiesiems darbininkams vienos savaitės, paskui dviejų, vėliau trijų ir dabar jau yra nemažai gamančių keturias savaites apmokamų vakacijų. Apart to gauna dar nuo 5 iki 7 apmokamų šventadienių.

Kur būtinai privalama šventadieniais dirbti, ten gaunama dvigubai ir kai kur trigubai užtat mokėti. Yra tokių darbų, kad reikia dirbti tokiais šventadieniais ir viršlaikius, tokiam atsitikime jau mokama dvigubai ir trigubą, arba už vienos darbo valandos gauna keturių bei šešių paprastos darbo dienos valandų mokestį.

Pavyzdžiui, Naujųjų Metų dieną, kai fabrikas būna uždarytas, visi darbininkai švenčia. Bet būna tam tikrų specialių darbų, kurie tuo laiku gali būti atlikti ir todėl tam tikra grupė darbininkų dirba, tai jie ir gauna trigubą mokestį. Paprasto darbininko kasdieninės algos skalė būna \$2.75 į valandą, gi per Naujus Metus jau būna 8.25 į valandą ir jei tas specialus darbas reikia baigti ir reikia dirbti viršlaiki, tai jau už valandą viršlaikio gaunama \$16.50 ir jeigu tokio viršlaikio pasi-taiko išdirbti 4 valandas ir dažnai taip pasitaiko, tai jau gauna už 4 valandas viršlaikio 66.00 ir pridėjus 8 valandų trigubą šventadienio mokestį 66.00, tai Naujų Metų dieną darbininkas išdirbęs 12 valandų, gauna \$132. Kas tokį uždarbį galėjo svajoti prieš 35 metus? Bet tai išimtis, nors tas dar ne viskas.

Šiandien yra daug darbų, kur darbininkai gauna \$2.75 į valandą ir per savaitę gauna algos \$110.00. Pridėjus šventadienio trigubą ir šventadienio viršlaikio dar-dvigubą mokestį pasidaro per savaitę \$242.00 algą — uždarytos septyniais rak-tais.

Pirmučiausia išsiima unijos duoklės, socialinės apdraudos įnašai ir Dėdė Samas pasilima 22%,

Kas Savaitė

Problema republikonomams

Prezidento D. D. Eisenhowerio liga iššaukė naujo susirūpinimo pas republikonomus. Išoriniai to susirūpinimo kaip ir nematyti. Stam-bieji partijos tuzai viešai to susirūpinimo neparodo, bet užkulisiuose jie vienas kitą klausia: "Kaip bus, jei Eisenhoweris atsisakys priimti kandidatūrą?"

Gali būti blogiau negu jie įsivaizduoja. Šiaip ar taip, Eisenhoweris yra įtakingas žmogus. Pereitų rinkimų metu tik ačiū jam republikonai gavo progos atsistoti prie valstybės vairo.

Neteikę Eisenhowerio republikonai kažin ar surastų kitą taip populiarų kandidatą.

Gale perėitos savaitės prezidentas D. D. Eisenhoweris apledo ligoninę. Kurį laiką jis gyvens savo ūkyje Gettysburge. Pasveikęs jis turės pasakyti—kandidatas ar ne.

To atsakymo republikonai laukia, kaip anoji pasakos gervė laukė giedros.

Plieno darbininkų streikas

Pereiną šeštadienį visos stambiosios plieno kompanijos uždarinėjo savo liejyklų krosnis. Net ir tuo atveju, jei paskutinę valandą ir pavyktų susitarti su unija, darbas bus sutrukdymas mažiausia dešimčiai dienų.

Ims tiek laiko, kol liejyklų krosnys vėl bus įkaitintos. Šalis neteksianti apie milijoną tonų plieno.

Amerikoje yra taip: samdytojai pasirašo sutartį su unija ir jos terminui išsibaiginti arba pasirašyti naują. Negalint susitarti, darbininkai meta darbą. Į samdytojų ir unijos ginčą tik retais atvejais kišasi vyriausybė—pavyzdžiui, karo metu ar kai gresia pavojus visam kraštui.

Ne taip yra bolševikų rojuje. Pereitą savaitę paskelbė streiką Poznanės darbininkai. Komunistinė Lenkijos, vyriausybė tuoj pasiuntė kariuomenę ir darbininkų streikas buvo paskandytas kraujo balose. O vyriausybė bolševikų krautuose yra ir darbdavys!

Chruščiovo gengė nė per nago juodumą nepasirodė geresnė už Stalino gengę.

Tai jam telieka apie \$183.00. Tiek irgi nėra dulia. Bet tas viskas galima tik ten, kur yra unija, o kur unijos nėra, tai ten darbininkai ir gauna tik dulia.

Kai kam gali atrodyti, kad čia darbininkai lupa nesvietiškas algas, kad jie gali gražiai pragyventi ir mažai gaudami. Taip gali. Bet todėl nematoma ir nieko nesakoma prieš darbdavių milžiniškas algas, kur paprastas furmonėlis gauna per metus 10,000 ir iki 50,000 dolerių, o vyriausias bosas, korporacijos prezidentas, gauna pusę milijono! Juk ir jis galėtų labai gražiai pragyventi su 50 tūkstantukų per metus, arba gaudamas tūkstantį per savaitę.

Pusės milijono arba daugiau (Nukelta į 7-ą psl.)

Saudymai ir tremtis

Berlyne gautomis žiniomis Gruzijos armija išvaikytą. Į jos vietą Gruzijon pasiūsta ukrainių ir baltgudžių armijos daliniai. Be to, pamerkti ir sušaudyti 55 generolai gruzinai, taipgi iš-tremtą apie 35,000 gruzinų komunistų, turėjusių įvairias tarnybas Gruzijoje. Jų vietas užėmė kitataučiai—sako, ukrainiečiai ir baltgudžiai.

Kol kas (rašant šiuos žodžius) Maskva tyli. Nėra patvirtinimo, nėra paneigimo.

Pirmiau buvo gauta žinių, kad Stalino nudiavinimas iššaukė reakciją Gruzijoje. To krašto komunistai atsisakė tikėti Chruščiovo "reveliacijoms", kurias jis patiekė slapta komuni-

stų partijos kongreso posėdžiui Maskvoje. Todėl galimas daiktas, kad Chruščiovas dabar keršija.

Bet tai rodo, kad Chruščiovo "kolektyvinė vadovybė" taip jau žiauri, kaip ir Stalino patvaldybė.

Puodas katila vainoja ir—abu labu juodi.

Maišo dangų su žeme

Ir pas lietuvių komunistus kilo didelis sumišimas. "Laisvės" nr. 123 jų "švietėjas" Rojus Mizara saviškius šitaip bara:

"Tiems, kurie rašo ir gal dar rašys apie garsiąją Chruščiovo kalbą, reikėtų žinoti tai: vengti maišyti dangų su žeme. Dėl to, kad Stalinas padarė stambių klaidų, nereikia pulti tuos, kurie tas klaidas iškėlė aikštėn".

Taigi, ir Mizaros kraudė turi savų "eretikų", kurie suabejojo Maskvos "naują liniją". Jie pradeda manyti, kad ir Chruščiovo rankos yra kruvinos.

Toliau bus dar blogiau. Ir Chruščiovo sostas ne amžinas. Gali atsirasti kitas, kuris sės į Chruščiovo kėdę ir kels aikštėn jo žygdarbius. Mizara, žinoma, džiaugsis, kad keliama aikštėn "padarytos klaidos", tik bus vis mažiau tikinčiųjų.

Egipto "prezidentas"

Karininkų klišos valdomas Egiptas jau turi prezidentą Juo yra Gamal Nasser, kuris iki šiol valdė Egiptą niekieno nerinktas,

Nasser yra karjeristas, dabar flirtuoja su komunistais. Ir patys jo rinkimai buvo tikrai bolševikiški. Savo kandidatūrą išstatė tik jis vienas—kitiems neleista tai daryti. Tuo būdu jis giliai surinkęs 99% visų balsų, kaip ir Stalinas "surinkdavo".

Naujasis Egipto valdovas veda aršią kurstymo propagandą prieš Vakarų, ypač Prancūziją ir Angliją. Tame darbe jam talkininkauja Maskva. Jos dėka Nasser yra gavęs daug ginklų iš anapus geležinės uždangos.

Vien prancūzų Alžyre, kaip sakoma, veikia tūkstančiai Egipto lavintų partizanų.

St. Strazdas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Alou, Maiki! Tu išro-
dai markatnas šiandien. Ki-
ba užtraukim kokią linksną
karunką, ar ką? Na, aš pra-
dėsiu, o tu turavok:

Gėriau vieną, kitą,
Gavau apetitą...
Susimilk, dar įpilk,
Mausiu dar ir trečią.

Kai išgėriau šitą,
Akys jau nušvito...
Susimilk, dar įpilk,
Noriu ir ketvirtą.

Tuščias ir ketvirtas,
O aš dar negirtas...
Susimilk, dar įpilk,
Lupsiu dar ir penktą...

—Na, kodėl tu man netu-
ravoji?

—Aš su girtais nedainuo-
ju, tėve.

—Na, tik jau tu, Maiki,
nekelk savo nosies perdaug
aukštai. Juk reikia žmogui
kada nors ir pasilinksinti,
o ypač dabar, kai mūsų tau-
tiški reikalai pradeda taip
gražiai susidėti.

—O kas jau taip gražiai
susideda?

—Nagi mūsų tautinin-
kams pasitaiko geras čen-
čius išpirkti savo dūšias iš
Ancikristo kilpų.

—Nekalbėk nesamonių,
tėve, nes aš neklausysiu.

—Dabibuk, Maiki, šefsis-
tams geras giliukis tropijo-
si. Jie visi dabar gali užsi-
pelnyti dangaus karalystę.

—Man neaišku, apie ką
čia tėvas kalbi. Turbūt gal-
voj sukasi, išgėrus penkias
porcijas.

—Ne, vaike, mano galvo-
je viskas tvarkoje.

—O iš kur tėvas iškasei
„šefsisčius“?

—Aš jų neiškasiau, Mai-
ki, jie patys išdygo. Kaip
anais metais atsirado Muso-
linio fašistų partija, taip
dabar išdygo šefsisčių klum-
panija, ką šefą šlovina. Ar
ne teisybė?

—Bet kodėl tėvas manai,
kad jiems atsidarė kelias į
„dangaus karalystę“?

—Dar neatsidarė, Maiki,
ale gali atsidaryti. Matai,
dabar atėjo mada visokius
pruntus daryti. Titas pada-
rė pruntą su Bulvaninu, o
prieš SLA rinkimus tauti-
ninkai padarė pruntą su
sendariečiais. Ale vistiek
šefsisčių vaiskas iš tos krau-
dės išėjo nekoks, ba sociali-

stai tą pruntą sumušė. Taigi
mano uoslė nujaučia, kad
dabar jie trąjys padaryti
pruntą su mano Šešlyvos
Smerties Susaide. Aš žino-
ma, nebūsiu priešingas su
jais tokį sojųžą padaryti,
ba pas juos yra gerų saliu-
čikų ir bučerių, tai vis su-
gadlyvas biznis; ale iš ki-
tos vėl pusės pas juos yra
visokių nezalezninkų ir
bambizų. Taigi mano Šeš-
lyvos Smerties susaidė ne-
gali jų į savo pruntą priim-
ti taip, kaip jie dabar yra.
Pirma jie turės padaryti ro-
kundą sumlenijos, jų šefas
turi šėryrai išsispaviedoti, o
į rankai įrašyti į šv. Pran-
ciškaus brostą. Jeigu tas
bus padaryta, tai bendrą
pruntą sudarysim. Taigi da-
bar jiems yra geras čen-
čius pasiprovoti ir išgelbėti
savo skūrą iš zlyduko nagų.
Matydami, kad viskas gali
išeiti Dievui ant garbės, aš
tikiu reikalai pradeda taip
gražiai susidėti.

—Man rodos, tėve, kad
tavo džiaugsmas bus per
ankstyvas.

—Kodėl?

—Todėl, kad tautininkai
su sendariečiais tokių sąly-
tų nenorės priimti.

—O kur jie dėsias neprie-
ng? Juk komunistų jie ne-
myli ir su jais į vieną prun-
tą nestos. Socialistai gi su
jais nesidės. O jeigu šefsis-
tai pasiliks vieni, tai pra-
puls kaip tas Zablackas, ka-
paveždamas muilą per tirp-
stantį ledą nugarmėjo į
ežero dugną. Jis, Maiki,
jeigu jie dar nori nykstan-
čią savo veislę palaikyti ant
šios ašarų pakalnės, tai
jiems kitos išeities nėra,
kaip tik eiti į bobinčių ir
atsiversti prie dvasios šven-
tos. Kitaip mes jų į savo
pruntą nepriimsim. Dac ol.

NAUJI LEIDINIAI

LITHUANIA in XV and
XVI CENTURIES. Tai se-
nosios Lietuvos kunigaik-
štystės žemėlapis su kaimy-
niniais kraštais. Kaina ne-
pažymėta. Išleido V. M.
Stulpinas, 839 W. 33d St.,
Chicago 8, Ill.

Laukraštis — tai ugnis, ku-
ria sudeginsime rusus Lietuvos
žemėj.
Jurgis Bielins.

Venecuos lektuvus netoli New Yorko užsėdėjo ir žuvo visi jame buvusieji 74 asme-
nys. Apacioje matome 3 laiminguosius, kurie turėjo tuo lektuvu skristi, bet dėl įvai-
rių priežasčių kelionę turėjo atidėti ir tuo būdu išliko gyvi.

Dievų maistas

Jeigu yra dievų, tai turi
būti ir dieviško maisto. Se-
garsusis augalų žinovas Li-
novės graikai ir tikėjo, kad
dievai geria nektarą ir val-
go ambroziją. Ir mes, labai
mėgstama valgi ar gerimą
vadiname dievišku.

„Nektaras ir ambrozija—
tai dievų maistas, bet ma-
no manymu, šokoladas
daug daugiau vertas to var-
do. Kakao milteliai, gerai
paruošti su cukrumi—vie-
nas didžiausių žmonijos
atradimų“. Taip rašė 1684
metais Paryžiaus gydytojas
Bašo, gindamas šį naują, iš
Amerikos atvežtą, gaminį.

Tais laikais tai buvo dra-
sus pareiškimas. Kakao,
kaip kiekvienas naujas
atradas, turėjo savo prie-
šą. Pavyzdžiui, italų kuni-
gas Benconi yra pasakęs,
kad „kakao tinka tik kiau-
lėms“.

Šiandien tokią pažiūrą
kakao sukelia tik nusišyp-
sėjimą ir gailėstį—kokių
būta neišmanėlių žmonių!
Šiandien juk ne tik vaikai,
bet ir suaugę kakao ir šoko-
ladą laiko dideliu skanestu.

Bet jie nėra vien skanes-
tas. Tai labai maistingas
maistas, jis ypač svarbus ke-
liautojams, lakūnams, me-
žiotojams ir kt., nes jis yra
lengvas, maistingas, mažai
užima vietos, ilgai negen-
da, o nedidelė šokolado
plytelė greit grąžina orga-
nizmui jėgas, atgaivina ner-
vus.

Šiandien kakao ir šokola-
das yra paplitęs visame pa-
saulyje, bet daug kas mūsų
nežino, kame tas augalas
auga ir kaip iš kakao gami-
namas šokoladas.

—O—
Kakao tėvynė — Pietų
Amerikos atogrąžų kraštas.
Tūkstančius metų saugojo
Amerika savo žemyne ka-
kao medį, kol europiečiai
atrado Neujajį Pasaulį ir iš-
vežiojo kakao sėklas į kitas
šalis, kur tik šis kaitrios
saulės vaikas gali augti.

1519 m. Meksikos užka-
riavimo metu ispanai pir-
mieji iš europiečių susipaži-
no su kakao. Gyvenusieji
Meksikoje actekai, sena in-
dėnų giminė, jau seniai
brangino ir augino kakao
medį. Jų pasakose kalba-
ma, kad jų dievas padova-
nojęs žmonėms šį stebuklin-
gą medį, kad jie galėtų pa-
tirti dieviškojo maisto sko-

nia. Šios pasakos paveiktas ir
būti ir dieviško maisto. Se-
garsusis augalų žinovas Li-
novės graikai ir tikėjo, kad
dievai geria nektarą ir val-
go ambroziją. Ir mes, labai
mėgstama valgi ar gerimą
vadiname dievišku.

Pirmiesiems ispanams vi-
sai nepatiko actekų gami-
namas kartus kakao van-
duo. Mat, tuo laiku euro-
piečiai cukraus dar nemo-
kėjo gaminti, o actekams
jis visai nebuvo žinomas.
Kakao gerimą indėnai mai-
sydavo su vandeniu, kornų
miltais ir paskanindavo va-
nile.

Bet kai actekų karalius
surodė ispanų garbei didė-
lę puotą, kurioje buvo pa-
duotas tirštas kakao, sumai-
šytas ne su vanile, bet su
medumi, tas gerimas padarė
svečiams ispanams didelio
įspūdžio. Ispanų vadas kar-
tu su auksu ir kitu karo
grobiu atvežė Ispanijos ka-
raliui dovanų ir kakao pu-
pų.

Čia pastebėjome, kad se-
novė indėnai kakao pupas
vartojo pinigų vietoje. Už
triusį jie, pavyzdžiui, moki-
jo 10 kakao pupų, už vergą
100 pupų. Kai viena giminė
medelius seniau sodino to-
nugalėdavo kitą, tai nugalė-
tojams duoklė buvo moko-
ma kakao pupomis.

Sukultūrintas kakao me-
lapis yra gana aukštas, net
apie 30 pėdų. Jo žiedai la-
daro žemę storą sluogsni,
baltą kvepia, pailgos ankšty-
s kuriamė mėgsta gyventi vi-
su rusva medine žieve auga
na nuodingiausių Brazilijos
stačiai ant stiebo ir storų gyva-
čių „jararaka“, o žolės
šakų. Ankšties viduryje bū-
ri jokių augalų čia nebuna.
na 30-70 sėklų. Šios sėklos
(Bus daugiau)

LENGVAS BUDAS ISMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trum-
pa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvu-
bių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pava-
dinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikal-
bėjimai ieškant darbo, važiuojant geležkeliais, prie
darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas dak-
tara, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.
Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviš-
kai ir angliskai, ir kaip jis anglų tariaamas. Yra
lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviš-
kai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

PETRAS BŪTENAS

Rytų galindai

Tęsinys

Striača Černicos deš. įtakas (Kolpenkos kair. įt.,
tas Ostro kair. įt., o tas Sožies kair. įt. Dar yra Striača
upė į pietryčius nuo Švenčionių mst. iš lietuviško upė-
vardžio Sirinčia (K. Būga T2 II 1924 m. 28 ir 114
psl.); taip pat upėvardis Stracia Vilniuje. Sirin-
čia yra iš kamieno Sir-in-t, kurio priesagą randame pvz.
Sir-v-in-t-a upėvardžiuose. o toks slav. lyties Ser-v-e-č
upėvardis Vilniuje yra sen. kamieno Sir-v-in-t.

LAV šaknies Sir- yra 17 vietovardžių ir taip pat
apsčiai jų šaknies Sir-v-.

Sužonys bžk. žr. Sož' upė.

Svin' rus. Zamglaj upelis, kertąs vieškelį tarp
Černigovo (prie Desnos upės) mst. ir Šednev mstl., Čer-
nigovo gub., ir potvynyje įteka į Desną (Dniepro kair.
- r. įt.) netoli Snov upės žiočių. Tai rus. Svin'. mini-
mas 1152 m. rusų metraščiuose (Barsov, Očerki 222 psl.
43 šnaša). Plg. Ašvėna, Ašvėna XV a. dabar vok.
Swine, liet. Svinė ir Svėna—Alnos (Priegliaus kair. - p.
it.) žemupio deš. - v. įtakas M. Lietuvoje; Svinė—Ak-
menės, arba Danijos, vok. Dange „Dan-j-a“ (Baltijos
jūros Kuršių marių siaurės įtakas ties Klaipėdos mst.)
žemupio deš. - v. įtakėlis. Analizė: Svin-ė, Svėn-ė. Tos
šaknies ar kamieno vietovardžių yra pvz. ir į vakarus
nuo Vyslos žemupio.

Šilevo „Šilava“ mstl. į žemryčius nuo Serpucho-
mst., kuris Naros (Okos kair. - š. įt.) žiotyse, taigi į ry-
tus nuo Protvos—Naros upių galindų. Šaknies Šil- vie-
tovardžius atsekame į vakarus piečiau Dauguvos į Lie-
tuvos plotus. Bendrinis žodis šilas „spygliuočių miš-
kas, pušynas“.

Titva Snovo (Desnos deš. - š. įt. ties Černigovo
mst.) kair. - v. įtakas ryčiau Sožies žiočių, toli į pietva-
karius nuo abiejų galindų. Tit-v-a yra ir lyties Tit-uv-a,
lietuviškai imant. Citva iš Titva iš Tituva yra į rytus
nuo Nemuno versmų, į pietvakarius nuo Igumeno mst.
Lietuvoje turime upėvardį su priesaga -u-v-: dubysinė
Tituva, prie kurios stovi Tytuvėnai mstl. Tie visi
trys vietovardžiai eina beveik vienodais protarpiais iš
žiemvakarių į pietryčius, aprėpdami sritį nuo Baltijos
jūros ligi už uždnieprio. Lietuvoje LAV yra asmenvar-
dinių kaimų: Titeikiai k. ir Titeikėliai vsd. Panevėžio
aps. Raguvos vls. Titeliai k. Rokiškio aps. Kamajų vls.
ir Titoniai k. Šaulių aps. Linkuvos vls. Minėtinas Te-
tupis, Tet-up-is, vsd. Raseinių aps. Kelmės vls., 10 km
nuo Pagryžuvių, taigi dubysinės Tytuvos apylinkėje.

Tolovo (vs. vd.) vietovė V. Kiparskio 1939 m.
žemėlapyje, Volgos pačio augštupio deš. - p. pusėje, ry-
čiau Zukopos (Volgos deš. - p. įt.), į žiemvakarius nuo
Gžatsko—Možaisko miestų galindų.

Tvan- šaknis. M. Alseikaitė (Kūryba 2 nr. 1944 m.
110 psl.): Kvan' (iš „tvanus“) upė Kalugos gub., ku-
rią M. Vasmeris skelbia baltiską. LAV nėra. Dėl visko
paminėtina 1939 m. Šaulių kalendoriaus 18 psl. žinia:
1254 m. vokiečiai senovės prūsų Tvankstės vietoje
pastatė Karaliaučių; dar, rodos, Tvankstę mini Matas
Šalčius.

Tverė, rus. Tver' „Tveris, ies“, mst. Volgos kair.
- š. krante ir prie jos įtako Tveris, -ies, arba rus. Tver-
ca, upės, į žiemvakarius nuo Maskvos mst. Dabar mie-
stas pavadintas Kalinin S. Rusijos batiuškos-prezidento
vardu, kaip jo vardu Karaliaučiaus mst. perkrikštytas
Kalininograd, o Mažoji Lietuva, arba Karaliaučiaus sri-
tis, pavadinta Kaliningradskaja oblast' ir be atvangos
rusinama, net ten ir vietovardžius rusinant. Šaknies
Tver- vietovardžių turime ir Lietuvoje LAV. Tverai
mstl. ir vls. Telšių aps., Tverėčius mstl. į pietus nuo Vi-
džių mstl., į žiemryčius nuo Švenčionių mst., Tvertynas,
Tver-t-yn-as (Semeliškės) kaimas Trakų aps. Semeliškių
vls. ir šaknies Tvir- Tvirai plv. Rokiškio aps. Skapiškio
vls., kurio šaknis bus asmenvardinė; plg. Tvirbutas,
Tvir-but-as ir Tvirmantas, Tvir-mant-as—liet. vyru
vardai.

Upa Okos augštupio deš. - r. įtakas į pietus nuo
Kalugos mstl., o prasideda į pietus nuo Tulos mst. Prie
jos Tulos mst. ir Dubnos mstl. į pietus nuo Protvos—
Naros upių galindų. Žr. Upina.

Upina Sereda mstl. šiauriau Ivano Voznesensko
mst., į žiemryčius nuo Teikovo prie ežero mstl., į žiem-
vakarius nuo Šujos mstl., Volgos augštupio deš. - p.
šone.

Lietuvoje šaknies Up- daug vietovardžių, pvz. Upy-
na upė, mstl., bžk., Upytė upės ir bžk., Upninkai bžk.
ir kt. Kartais nedideli upeliai stačiai tikriniais vardais
vadinami: Upelis, Upelė, Upokšnis ir pan. Ap-
skritai, baltų žemė nusėta šaknies Up- vietovardžiais.
Yra ir šaknies Ap- „up“, pvz. Apyta Matž.—Gaujos
(Nemuno deš. - š. įt.) deš. - v. įtakas, o prie jos stovi
Geranainys mstl. Prūsų žemėje taip pat yra šaknis Ap-
pr. apė „upė“, bet ji vietomis pasivaduoja vok. trans-
kripcijos šaknimi Op- arba net Up-.

Iš Pavergtos Lietuvos

Kada mirė Angarietis

Vilniaus radijas birželio 14 d. paskelbė: "Visą savo gyvenimą paaukojęs už šviesesnę Lietuvos darbo žmonių ateitį Z. Angarietis-Aleksa nesulaukė jį pergalės d'ėnos: jis mirė 1940 m. gegužės 22 d."

Radijos nepranešė, kad jis Stalino budelių nužudytas, tik pranešė, kad "rehabilituotas", tai yra jam vėl grąžintas geras vardas.

Išleisčių albumas

Bolševikai skelbia išleisti lietuvių meno albumą: medžio raiziniai (paruošęs prof. P. Galaunė), tekstilė, liaudies architektūra ir t.t. Leidžiamieji leidiniai apie Druskininkus, Palangą, Trakus, Vilnių, vėliau numatoma išleisti albumai ir vadovai apie Pažaislio vienuolyną, Kuršių marias, Lietuvos ežerus, Zarasų kraštą ir kt.

Naujas ištremtųjų sąrašas

Vliko ELTA vėl gavo žinių iš sugrįžusiųjų karo belaisvių ir kitų apie mūsų ištremtuosius tautiečius. Štai tas sąrašas:

Antanas Barauskas iš Ukmergės, buvęs pašto tarnautojas, 1946 m. susirašinėdavo su savo žmona. Mirė džiūva.

Butkevičius Kazys Daulys; Cepas iš Kauno, dar jaunas vyras, kilęs iš kari-

ninkų šeimos.

Kun. Šeškevičius; Antanas Dambrauskas, rodos, iš Ukmergės, jis turėjo būti paleistas.

Kairaitis; Antanas Karčiauskas, karininkas, paleistas 1952 m., jo šeima Irkutske.

Matulionis, "Bronka" vadinamas, apie 25 m. amžiaus, turi pasą į Lietuvą, bet greičiausiai nevyks.

Antanas ir Jonas Pažemeckai, turtingi ūkininkai, rodos, nuo Pasvalio ar Biržų, turėjo savo malūną, abu mirė.

Pivariūnas; Jonas Rimkus iš Raseinių, vokiečių okupacijos metu buvo seniūnu, nubaustas 25 metais, šeima Irkutske, paleistas 1954 m.

Buvęs A. Smetonos adjutantas kariškas Šakmanas. Algirdas Tomkus iš Kauno, jau paleistas.

Vanagas iš Švėkšnos, apie 35 metų amžiaus.

Apie mūsų tremtinius

Elta skelbia, kad neseniai iš Uralo į vakarus grįžęs lietuvis, kuris buvo nuteistas 25 metams ir nedaug vilties beturėjęs gyvas išliko. Jis radijo bangomis pareiškė, jog grįžusieji į vakarus liudija visam pasauliui, kokią neapsakomą kančią turi kęsti mūsų broliai ištremime. Ir jis daugiau ne 10 metų kentėjęs

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

SENAS KAREIVIS MATUTUTIS. Parašė Jurgis Jankas. Pasakojimas apie nepaprastą žemaitį, kuris daug nuostabių dalykų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. 237 psl. Kaina\$2. NAKTYS KARALISKUOSE. Ligo Dovydeno apysaka apie jaunųjų pergyvenimus sienaplatėje. 168 puslapiai. Kaina\$2. LENGVAS BUDAS ISMOKTI ANG. LISKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems anglų kalbą mokytis. 124 puslapiai. Kaina\$1.50. NAUJA VALGIU KNYGA. M. Michelsonienės parašyta: 200 patarimų receptų, 132 psl. Kaina\$1.25. KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽE. MATIŠ NEPRAZUS. Balio Sruogos įdomus apysakas, kaip Jonis Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauną nusikrausė ir Napoleono kareigūnų karo išgyveno. Kaina\$2.50. CEZARIS. Mirko Jelusio romano, vertė A. K. Puida. Pirmoji dalis. 188 puslapiai. Kaina\$2. CEZARIS. Mirko Jelusio romano, vertė A. K. Puida. Antroji dalis. 211 psl. Kaina\$2. CEZARIS. Mirko Jelusio romano, vertė A. K. Puida. Trečioji dalis. 176 psl. Kaina\$2. MILZINO PAUKŠTĖ. Balio Sruogos trilogijos istorijos kronika. 173 psl., didelis formatas, gera popieria. Kaina\$2.50. KON-TIKI. Thor Heyerdalio apysaka apie nepaprastą žmogų, kuris pirmą kartą iš Amerikos į Europą per Atlantą. 413 psl. Kaina\$3.75. APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisio atsiminimai apie Bliškį, Miskinį, Tumą, Savickį, Geras ir kt. 249 psl. Kaina\$2.50. MIRUSIOS SIENOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miskinis. 290 psl. Kaina\$3.25. RYTŲ PASAKOS. Vinco Krevės parašytos ir kitų tolimųjų tautų legendos. 229 psl. Kaina\$2.50. POPIEŽIAI IR LIETUVAI. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga. 200 psl. Kaina\$2.50. ŽEMAITIS RASTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdiniai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai. Kaina\$2.50. NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS. PINIGAI. Jono K. Kario, 160 paveikslų, 225 psl., gerame popierioje. Kaina\$5.00. A KISS IN THE DARK. J. Janzino anglų kalba rašytas vaizdelis. 150 psl. Kaina\$1.00. LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pila. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapiai. Kaina\$1.00. JUOŽAS STALINAS, arba kaip Kaukazo rabinas buvo pasidavęs Rusijos diktatoriui. Kaina\$2.50.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway

So. Boston 27, Mass.

BUVĘ PRIEŠAI PASIRASO DRAUGINGUMO SUTARTĮ

Ilgai Maskvos bolševikų keiktas Jugoslavijos diktatorius Tito Maskvoje pasirašė draugingą susitarimą "lygybės pagrindų" bendradarbiauti su Sovietų Sąjungos vyriausybe ir komunistų partija. Kairėje Tito, dešinėje Bulganin deda parašus.

Štai kame jie buvo

Dabartiniai Sovietų Sąjungos vadai susirietę keičia Staliną ir visus nepasisekimus ir blogus darbus, norėdami patys pasirodyti nekalti ir maionūs, kaip buvę Maskvai palanki. Deja tas jiems nepasisekė, nes ir partijos vadovybė, nes ir jėkai, kaip buvę Maskvai palanki. Deja tas jiems nepasisekė, nes ir partijos vadovybė, nes ir jėkai, kaip buvę Maskvai palanki. Deja tas jiems nepasisekė, nes ir partijos vadovybė, nes ir jėkai, kaip buvę Maskvai palanki.

Nikita Chruščiovas

Visų pirma Nikita Chruščiovas. Jis su Stalinu artimai bendradarbiavo daug metų. Prieš porą dešimt metų Stalinas jį pasirinko Maskvos partinei organizacijai išvalyti ir Chruščiovas Stalino buvo pašauktas vėl darba "svariai" adiko. Ir to dėl Stalinas jį paskyrė Ukrainai "sutvarkyti".

Ukraina derlingas žemės ūkio kraštas. Jos ūkininkai atkakliausiai priešinosi kolchozams ir gynė savo prakilni aplaistytus žemės sklypelius. Ir bendrai visi ukrainiečiai nekentė Maskvos ir jos pastangų surišinti, susovietinti jų kraštą. Taigi Stalinui reikėjo tvirtos ir patikimos rankos Ukrainoj tvarkai padaryti. Sta-

sovietiniuose kalėjimuose ir katangoje, netylėsias.

Jo ir kitų grįžusiųjų žodžiais, lietuvių ir katangoje yra tauris ir neperan-da vilties, jie reikalauja atitaisyti Stalino jų tautai padarytą skriaudą.

Kiek Lietuvoj kunigų

Bolševikai skelbia, kad šiuo metu Lietuvoje yra 812 bažnyčių, kurias aptarnauja 951 kunigas. Tame skaičiuose 3 vyskupai, 12 prelatai, 29 kanauninkai.

Išvedė darbo tarnybą

Šią vasarą į kolehozus numatoma pasiųsti dirbti per 35,000 asmenų. Tokia darbo prievolė įvedama vyresniųjų klasių moksleiviams. Aštuntųjų ir devintųjų klasių mokiniai turės atlikti 2 savaitių žemės ūkio praktiką.

Bemoksliai mokytojai

Ministerių pirmininko pavaduotojas K. Preikšas pripažįsta, kad iš beveik 20,000 mokytojų, dirbančių mokyklose, apie 6,500 neturi reikalingo išsilavinimo, o 3,000 iš jų net nieko nesimoko.

riuomenės tarpe.

Pilietiniam karui pasibaigus, Bulganinas perėjo į ūkio sritį, bet ir čia jis daugiausiai domėjosi šnipinėjimu, tinkamų kadru parinkimu.

Stalino artimo bendradarbio Kaganovičiaus pastangomis Bulganinas 1931 metais buvo pasodintas į Maskvos burmistro (majoro) kėdę. Čia jis tuoj išvalė visus "liaudies priešus". Tose pareigose Bulganinas atkreipė į save Stalino dėmesį ir įgavo Stalino pasitikėjimo.

Su kuo dirbo Bulganinas geriausiai rodo didžiųjų valymų metas. 1937 m. nužudžius maršalą Tuchačevskį ir daugybę aukštų karininkų ir ryšių su tuo suėmus daug ministrų ir kitų aukštųjų valdininkų, Bulganinas buvo paskirtas Rusijos respublikos ministru pirmininku, o kitais metais ir visos Sovietų Sąjungos ministro pirmininko Molotovo pavaduotoju ir be to valstybės banko vyriausiojo direktoriu.

Paskutiniojo karo metu Bulganinas įvairiuose frontuose vadovavo politiniams komisarams. 1944 m. rudėnį Stalinas jį paskyrė savo pavaduotoju krašto apsaugos ministerio pareigose ir Krašto apsaugos komiteto nariu vieton Vorosilovo. Tik vėliau paaiškėjo, kad Stalinas kartu pavedė Bulganinui pasiruošti išvalyti karui pasibaigus ne tik karo, bet ir kitas įstaigas.

1947 m. Stalinas pasitraukė iš krašto apsaugos ministerio pareigų ir savo vieton paskyrė Bulganiną. Vadinas, Bulganinas buvo artimas Stalino bendradarbis, jo darbų vykdytojas, to dėl ir Stalinui minint 70 metų amžiaus sukaktį, šitaip "Pravdoje" liaupsino Staliną:

"Milijonai žmonių su didžiausia meile ir pasitikėjimu žiūri ir draugą Staliną, kuris kartu su Leninu sukurė didžiąją bolševikų partiją."

"Didžiausias draugo Stalino nuopelnas yra jo negailingą kovą su liaudies priešais—menševikais, socialistais revoliucionieriais, trockininkais, zinovjevininkais, bucharininkais, buržuaziais nacionalistais, jis gėdijasi Lenino mokslo grynumą."

Nikolai Bulganin

Tai senas čekistas, kuris tikrai užpelnytai nešioja "Seno čekisto" ženklą. Jis į partiją įstojo 1917 m. ir netrukus nuėjo dirbti į politinės policijos organizaciją, kurį tada vadinosi sutrumpinkta Čeka. 1918 metais jis ypač pasižymėjo naikindamas nebolševikines darbininkų ir valstiečių organizacijas Nijni mieste ir jo apygardoje, vykdydamas tiamųjų liaudies priešų žudymą.

Is Nijni Bulganinas nuėjo dirbti į Čeką centrą. Čia jis specializavosi šnipinėjimo darbą organizuoti kariuomenės tarpe.

Važiuojant pažiūrėt Amerikos

(Tęsinys)

Kad indėnų skurdas būtų aiškesnis, jis lygina juos su negrais. Paskutiniiais laikais, jis sako, labai daug rašoma ir kalbama apie "nelaimingus juodveidžius". Tuo tarpu faktas yra toks, kad per 100 metų juodveidžiai daug pažengė ir pakilo nuo vergijos, o indėnai tebėra dar tenai, kur jie buvo prieš 100 metų. Ir jis parodo tai faktais:

"Juodveidžiai šiandien turi 14 bankų, 100 paskolos įstaigų, 60 taupymo ir skolinimo draugijų, 60,000 krautuvų ir 25 didelės draudimo kompanijos su daugiau kaip \$100,000,000 kapitalo. Jie leidžia 150 laikraščių ir keliolika žurnalų jie turi 184,000 nuosavų farmų ir kasmet 10,000 juodveidžių baigia kolegijas bei universitetus".

Tuo tarpu indėnai neturi nei bankų, nei draudimo kompanijų, nei taupymo ir skolinimo įstaigų, tik keletą smulkių krautuvėlių. Retai kas iš indėnų pasiekia aukštesnio mokslo kolegiją ar universitetą.

Ožkos ir avys dykumose yra svarbiausias indėnų gyvenimo pagrindas. Arklys yra reikalingas. Bet Washingtono ponai dažnai nutardavo, kad, norint palaikyti mėsos kainas, reikia mažinti gyvulių auginimą. Turėdavo mažinti savo ožkų bei avių skaičių ir indėnai, kas reikšdavo dar mažiau jiems maisto. Bet kuomet stambūs gyvulių augintojai gaudavo atlyginimo už gyvulių skaičiaus mažinimą, tai indėnai negaudavo nieko.

Oglalos rezervatas So. Dakotoj

Keista, kad yra žmonių, kurie mėgsta kelti daug triukšmo dėl Amerikos juodveidžių skurdo, bet nemato apvertktinos raudonodžių būklės. Jeigu negrįžtų gyvenimas sunkus, tai indėnų staciai tragingas. Jie buvo žiauriai naikinami ir varinėjami iš geresnių vietų į prastesnes, į laukines dykumas kad visai išnyktų. Ne ką geriau jiems ir dabar.

Štai Oglalos rezervatas So. Dakotos prerijoje, kur gyvena sioux tautelės indėnai. Važiuojant automobilium pro vietovę vadinamą Wounded Knee, į akis metasi iš purvo sulipdyta pasiūrė. Tai grūtelė, kurioj gyvena indėnų šeima. Jos vardas—Gero Balso Elniai. Toj landynėj nėra nei grindų, nei vandens, nei langų. Kampe spinksi rūkstanti žibalinė lemputė. Ant suolo pasieny sėdi senis Elnias su savo žmona. Kitame pasieny, dulkėtoje žemėj žaidžia su kačiuku jų 10 metų amžiaus Elniukas. Retkarčiais jie pasikeičia indėniškais žodžiais. (Jų kalba vadinasi "lacota".) Vaikas kartais garsiai sukvatoja, visai užmiršdamas, kad tą dieną jis buvo nieko nevalgęs.

"Matot, šįryt jis buvo išėjęs medžioti, bet nepasinešė nei vieno zuikio," paaiškino angliškai tėvas.

Ant sienos kabo pageltęs kartonas su užrašu: "God Bless Our Home". Staciai ironiškai, kad toks urvas yra "Dievo palaiminti namai!" Bet indėnai mano, kad taip turi būti, nes Dievo tarnai episkopai jiems tą kartoną ant sienos pakabino.

Nors dažnai nevalge, vis dėlto šitie indėnai jaučiasi laimingi, nes vandens turi "netoli". Prie apileistos mokyklos yra senas šulinys. Vos tik pusė mylios parsinešti. Kitiems jų tautiečiams rezervate esą kur kas sunkiau.

Elniams ne tikai vanduo "arti", bet tėvas kartais gaunąs padirbėti baltveidžiams, kurie auginą gyvulius rezervato ganyklose. Už dienos uždarbį jis galis nusipirkti tiek mėsos, kad visai šeimai užtenka du kartu pavalgyti. Jeigu nėra uždarbio, tenka eiti zuikių medžioti. O jeigu medžioklė nepavyksta, reikia pakentėti nevalgus. Bet vistiek Dievas "laimina jų namus".

Šita skurdo ir bado landynė riegso čia lyg ir gyvas paminklas indėnų skerdynėi, kurią prieš 65 metus surošė Jungtinių Valstijų kavalierija. Joy Miller rašo, kad vieną kovo mėnesio naktį Amerikos raiteliai išžudė čia visą indėnų stovyklą. Naktis buvo šalta, pustė sniegas, jis sako, ir kai išauso rytas, buvę suskaičiuota 240 sušalusių indėnų lavonų—vyrų, moterų ir vaikų. Ties ta vieta, kur dabar stovi minėtoji Elnių pirkelė, buvęs iškastas ilgas griovis, lavonai buvę į tą griovį suversti ir užkasti.

Šiandien indėnai nėra naikinami, bet vargas vistiek didelis.

Oglados rezervatas užima 4,125 keturkampių mylių plotą, kurį sudaro kalnai ir prerijos, žemdirbystei netinkama žemė. Šitame plote gyvena 11,000 indėnų. Rezervatas padalintas į 7 apskritis. Tų apskričių renkami atstovai sudaro vyriausią tarybą, kuri svarsto ir sprendžia bendruosius rezervato reikalus. Mums tenai lankantis, tarybos pirmininkas buvo Dvigubas Bulius, tokio vardo indėnas. Nors vardas ir buliškas, bet jo balsas minkštas ir kalba jis iš lėto.

"Šiandien sioux indėnas gyvena", sako jis, "bet gyvena dažnai nevalgęs. Visuomeniškai jis atsilikęs. Jis jaučiasi nepriaugęs anglų kalbai. Man pačiam dažnai sunku išreikšti savo mintį.

(Bus daugiau)

S. Michelsonas

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Iš Vliko posėdžių

Birželio 22-24 d. New York'e įvyko Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (Vliko) narių suvažiavimas. Suvažiavimą atidarė ir prezidento vardu pranešimą padarė prezidento pirmininkas Jonas Matulionis.

Jis sakė, kad šis pusmetis buvo gausus įvairiais politiniais įvykiais. Vienas iš jų — įdomesnių įvykių, tai Stalino nuvertinimas. Su jo nuvertinimu privalėtų būti atsišalęs įvairios skriaudos, kurias pats Stalinas arba jo paliepiu buvo įvykdęs. Viena tokių didžiųjų skriaudų, tai Pabaltijo valstybių įvykdymas okupacija. Ji privalėtų būti tuoj atšaukta, de ja ir naujieji Maskvos valdovai apie tai neapvalvoja.

Vliko santykiai su diplomatų tarnyba yra geri, bendradarbiaujama nuosirdžiai. Kitas reikalas su diplomatų šefu St. Lozoraičiu. Su juo nesiseka susitarti, ypač kai jis išeikė Vliko atstovams, ji Romoje aplankiusiems, vadinamus "8 punktus". O Lietuvos laisvinimo reikalai būtinai visu glaudaus bendradarbiavimo. Nuosirdžiai bendradarbiauja ir su Altu. Ta proga Vliko prezidento pirmininkas pasigėrėjo Alto atliktais darbais.

Vliko Vykdamosios tarybos pirmininkė E. Devenienė pranešė, kas per šį pusmetį buvo Vykdamosios tarybos nuveikta. Be kitų darbų Vykdomoji taryba rūpinasi informacija. Dabar be "Amerikos balso" žinios ir Lietuvą dar perduodamos iš šių didžiųjų radijo stočių: Romos, Vatikano, Madrido ir Muencheno. Turima neabejotinų žinių, kad tie pranešimai Lietuvoj girdimi ir klausomi.

Dėl santykių su diplomatais ir Lozoraičiu ji pasakė, patį kaip ir pirmininkas Matulionis. Jos supratimu, Vlikui išteiktieji 8 punktai nebuvo diplomatų tarpe bendrai aptarti, o tik S. Lozoraičio vieno savo atsakomybe išteikti.

Po tų pranešimų buvo įvairūs paklausimai ir kalbos. Visų buvo pastebėta, kad Vlikas atsistojo ant gero kelio ir jo veikla pagyvėjo. Ir plačioji visuomenė taip pat šitą pastebėjo. Tai rodo šių metų vasario 16 d. proga gausesnės aukos, ne tik Vliko išėjusios grupės, ypač viena jų — tautininkai, kad ir kaip imasi Vliko darbus nuvertinti, bet be jokių pasekmių.

Tautos fondo ir Vliko kontrolės komisijos pranešimais. Vienas iš tų mai buvo raštu perskaityti. Išlausius tuos atskaitinius pranešimus, suvažiavusi Vliko prezidentui ir tarybai pareiškė padėką ir apyskaitas patvirtino.

Paskui sekė J. Vilkaičio pranešimas — 20 visąsąjunginis komunistų partijos suvažiavimas ir Lietuva. Pranešėjas įvairiais faktais paremdamas pažymėjo, kad tas suvažiavimas ir jo Stalino darbų nuvertinimas ir jam visokeriopų kaltių suometinimas Lietuvai nieko gero nežada. Ji kaip buvo laikoma kietose okupacijos rankose, taip bus spaudžiama ir išnaudojama ateityje.

Lietuvos Vakarų sienų klausimu kalbėjo Martynas Brakas. Jis pastebėjo, kad mezgasi galimybės sudaryti mokslo raštams Lietuvos praeitį pažinti institutas ar kaip kitaip pavadinta įstaiga. Tokie mokslo veikalai būtų leidžiami lietuvių ir anglų kalba ir bendrai bus paruošiama tokia medžiaga, kuri būtų reikalinga ir naudinga, kaip vakarų ir rytų sienų klausimais bus galutinai sprendžiami.

J. Audėnas padarė trumpą pranešimą, kas nuveikta ir kas veikiama Lietuvos ūkio atstatymo klausimais. V. Sidzikauskas plačiau išsiaištinęs atpasakojo, kas veikiama ir nuveikta Lietuvos laisvės komiteto ir pavergtų tautų seimo. O taip pat jis dar pranešimą apie tarptautinio politinio gyvenimo raidą. Jis suminėjo, kad Sovietai įsitikinę jog vakariečiai nuosirdžiai nori taikos ir nesiruošia betkur karo veiksmus pradėti, paspartino savo veikimą Afrikoj ir kitur tikslu sustiprinti savo įtaką ir nuteikti tautų nykščių gyventojų dalį komunistine dvasia.

J. Kaminskas, Vliko prezidento pirmininko pavaduotojas padarė įdomų pranešimą apie politinę veiklą. Vieną svarbesnių dvių punktų buvo trečių skaitymu Vliko naujo statuso priėmimas. Kadangi statuto projektas buvo skaitytas jau trečių kartą, tai jis didelių ginčų nesukėlė, išskyrus vieną punktą, kur buvo pasakyta, kad iš Vliko išėjusios grupės išteiktu raštu gali grįžti Vlikan, tuo metu kaip kitoms grupėms, naujai stojančioms, yra būtinai turėti ketvirtadalių Vliko narių pritarimas. Tas punktą sukėlė daug ginčų. Kadangi buvo nutarta balsų dauguma, kaip projekte suminėta, tai socialdemokratų ir liaudininkų grupės iškėlė raštu savo pareiškimus.

Taip pat gerokai pasigindė dėl S. Lozoraičio išteiktų "8 punktų". Ginčytasi ne tiek dėl jų turinio, jie visiems aiškūs ir suprantami, kiek dėl ateities santykių. Tuo klausimu atskiroj priimtųjų rezoliucijoj yra pasakyta, kad tie 8 punktai nesudaro bendradarbiavimo pagrindo, bet pripažinta, kad glaudus bendradarbia-

JAV VICEPREZIDENTAS LIETUVIŲ JAUNIMO TARPE

Birželio 14 d. Amerikos viceprezidentas R. M. Nixon priėmė lietuvių jaunimo delegaciją, kuri per jį išteikė prezidentui D. D. Eisenhoweriui prašymą gelbėti lietuvių bėstąsias Sibiro vergų stovyklose. Po prašymo lietuvių jaunimas surinko 35.000 parašų. Delegacijoj dalyvavo (iš kairės į dešinę): dr. N. Bražėnaitė, D. Virbickaitė, V. Soliūnas, V. Bogutaitė, P. Dirks, V. Adamkavičius, delegacijos pirmininkas, viceprezidentas R. M. Nixon, I. Paelelė, R. Mickešis ir V. Beldūnas. Toliau delegaciją lydėjusieji — M. Kizytė, LAIC direktorė, dr. P. Origitis. Alto sekr ir L. Šimutis. Alto pirmininkas, delegacijoj buvo ir p. Adamkavičienė, bet ji nesimato.

Jis lyg ir nustatinėjo gaires, vėliau su Lietuvos diplomatais, kas ateityje veikta ir kaip jos tarnyba, tai yra diplomatų, yra būtina.

Henrikas Blazas, Vliko prezidento sekretorius kalbėjo apie informacijos darbus Tautos fondo valdyba. Tiksliai, laiku paskelbta atsistatydino, tai už jos nuinformacija lygi laisvinimo veiksmus darbus pareiškė pafronte kariui. Jei karys šaudė ir prašyta laikinai eiti do kulkomis, tai spaudos savo pareigas iki bus sudabradarbis taip pat saudo rytą naują valdybą. Taikliais žodžiais, kurie, Vliko nauju nariu priimkartin, prieš tai pat su ta Vilnijos lietuvių sąjunga. Naikina, kaip ir kario kultai Vlike nuo šiol jau dalyka. Tokia prasme H. Blazas vėliau 9 grupės, kurių kiekkalbėjo, ir jis ragino labai viena siūnia po tris savo susirūpinti informacijos reistovus.

Sekantis Vliko narių viados susirinkimas numatyta kviesti Kanadoj. Bendrai sumetus, šis Vliko narių suvažiavimas ejo sklandžiai, buvo darbinas. J. Vlkas.

MIAMI, FLA.

Pavykęs minėjimas

Alto skyriaus pastangomis parko amfiteatre surengtas birželio baissiosios dienoms paminėti koncertas buvo tikrai sėkmingas. Grojo La Monaco vadovaujamas simfoninis orkestras.

Philadelphijos naujienos

Nusivylę saskrydžiu

Mažas būrelis tautininkų, kadaise laisvoje tėvynėje turėjusių gerai apmokamas šitas vietas, prieš dvi savaites buvo išsirengę į tolimą kelionę. Tautininkai nuvyko į sostinę Washingtoną pamatyti iš Rymo atvykusį Buinevičiaus visai naują jų "sefą", norėjo jam šuktelėti senovišką "valio". O pildytą žmonių, trenkė klabar jie jau visi yra sugrietas automobilis. Laimė, kad ne Philadelphia: nervus ne vienas iš lietuvių nebuvo apsiraminę, paprasti ir nuolaidūs.

Išleidę po kelias dešimtis dolerių sugrįžusieji vėl įsijungė į apsilblausio gyvenimo aplinkumą ir pradėjo dirbti tuos pačius darbus, nuo kurių džiaugėsi vienai kitai dienai atitrūkę.

Kai kurie tautininkai sugrįžę tapo tylūs, savyje užsidarę: jie atrodo saskrydžiu labai nusivylę. Kiti piktai, gailisi daug pinigų prasmiai išleide, už kuriuos ir Philoje būtų galėję turėti "good time" arba tuos pinigų būtų galėję paskirti bet kuriam kitam kilniam lietuviškam tikslui, pav., Balfui, Altui, Vlikui ar Dainų Sventei paremti.

Iš tiesų, vieniems ir kitiems, kaip nenusivilti: ir raeitį nugarinės tautininkų saskrydis nepavyko. Šefas, vienaip ar kitaip ji apverčiant, vis yra šefas. Nei jam į fabriką anksti eiti, nei jam naktimis dangoraižiuose raštinių patalpų valyti, plauti. Iš Lietuvos žmonių sunkiai kruvinu prakaitu uždirbo aukso po 500 dolerių į mėnesį veltui gaudamas, jis su savo ponu be rūpesčių važinėja po Ameriką. Šefas visur tautininkų iškilmingai priimamas ir veltui pavaišinamas. O kas iš to eiliniams tautininkams? Jiems tepa- fėja senų gerų laikų atsiminimai ir tuščios viltys.

Sugrįžus prie kasdieniško darbo svajoti, kad iš še- to malonės kada nors tapsi nepakeičiamu Lietuvos ministru, direktoriu, viršininku ar apskrityje tautos raduku, karo komendantu, teiskia ir mašinos krumplius rankų pštus įkšti ir invadiuoti likti. Kur tada pasidėsi? Iš Lietuvos aukso liku- to toks ir penkių dolerių pašalpinės negaus, nors jis būtų nuo juostos iki kojų padų šimtaprocentinis tautininkas.

Tad su mūsų kolonijos autininkais, dalyvavusiais saskrydyje, vėl darbovietėse dirbame greta senų įprastų.

Sugrįžus prie kasdieniško darbo svajoti, kad iš še- to malonės kada nors tapsi nepakeičiamu Lietuvos ministru, direktoriu, viršininku ar apskrityje tautos raduku, karo komendantu, teiskia ir mašinos krumplius rankų pštus įkšti ir invadiuoti likti. Kur tada pasidėsi? Iš Lietuvos aukso liku- to toks ir penkių dolerių pašalpinės negaus, nors jis būtų nuo juostos iki kojų padų šimtaprocentinis tautininkas.

Tad su mūsų kolonijos autininkais, dalyvavusiais saskrydyje, vėl darbovietėse dirbame greta senų įprastų.

Sugrįžus prie kasdieniško darbo svajoti, kad iš še- to malonės kada nors tapsi nepakeičiamu Lietuvos ministru, direktoriu, viršininku ar apskrityje tautos raduku, karo komendantu, teiskia ir mašinos krumplius rankų pštus įkšti ir invadiuoti likti. Kur tada pasidėsi? Iš Lietuvos aukso liku- to toks ir penkių dolerių pašalpinės negaus, nors jis būtų nuo juostos iki kojų padų šimtaprocentinis tautininkas.

Tad su mūsų kolonijos autininkais, dalyvavusiais saskrydyje, vėl darbovietėse dirbame greta senų įprastų.

Sugrįžus prie kasdieniško darbo svajoti, kad iš še- to malonės kada nors tapsi nepakeičiamu Lietuvos ministru, direktoriu, viršininku ar apskrityje tautos raduku, karo komendantu, teiskia ir mašinos krumplius rankų pštus įkšti ir invadiuoti likti. Kur tada pasidėsi? Iš Lietuvos aukso liku- to toks ir penkių dolerių pašalpinės negaus, nors jis būtų nuo juostos iki kojų padų šimtaprocentinis tautininkas.

Tad su mūsų kolonijos autininkais, dalyvavusiais saskrydyje, vėl darbovietėse dirbame greta senų įprastų.

Sugrįžus prie kasdieniško darbo svajoti, kad iš še- to malonės kada nors tapsi nepakeičiamu Lietuvos ministru, direktoriu, viršininku ar apskrityje tautos raduku, karo komendantu, teiskia ir mašinos krumplius rankų pštus įkšti ir invadiuoti likti. Kur tada pasidėsi? Iš Lietuvos aukso liku- to toks ir penkių dolerių pašalpinės negaus, nors jis būtų nuo juostos iki kojų padų šimtaprocentinis tautininkas.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI
NAUJA VALGIŲ KNYGASu Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir
Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus- trečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji paraišta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Drabužių Siuntiniai į Lietuvą

Muitas Apmokėtas. Pristatymas Garantuotas
1-10 Savaičių

SIUNTINIO NUMERIS ML-2 \$55.00

3 jardai puikiosios rūšies 100% virgin wool medžiagos moteriškai suklei, spalva užgirta per U. S. S. R. sulig vėliausios mados, 2 didelės špulės siūly.

3 1/2 jardai puikiosios 100% grynios vilnos medžiagos vyriškam siūtiui. Spalvos: pilka, ruda, mėlyna (navy blue). Visos medžiagos aukščiausios rūšies ir užgirtos per U. S. S. R. Turės 300% vertės Lietuvoje.

Si yra puikiosia kombinacija siuntinio vyrai ir moteriškai. Siuntimas patogus per mus, mes sutaupeime pirkimą ir pakavimą. Už tuos pinigus mes užtikriname jus, kad jūs negalėtumėt patys pigiau nusipirkti.

Pasiųskite money orderį į Ideal Pharmacy

29 Kelly Square

V. G. Skrinška (savininkas), Worcester, Mass.

SIUNTINYS—LA \$55.50

3 jardai 100% grynios vilnos medžiaga moteriškam paltui. Spalva pilka (Oxford gray), mėlyna (navy blue), arba juoda. Pasisius šita žieminiam Lietuvos orui. 4 jardai puikiosios rūšies rayon pamušalui pritaikytos spalvos, 1 pakelis skirtingų adatu, 1 didelė špulė pritaikytų siūly, 6 gražūs pritaikinti guzikai pagražinimui. Ziema netruks ateiti!

SIUNTINYS ML-3 \$56.00

1 pora puikiosios odos vyriškų parėdai batų, rudos ar juodos spalvos, pažymėkite dydį (saiza) ir spalvą. Labai naudingas pakietas.

3 1/2 jardai 100% grynios vilnos puikiosios rūšies medžiagos vyriškam siūtiui, spalva pilka (Oxford gray), sviesiai rusva, mėlyna (navy blue), juoda plonais sviesiais dryželiais.

REDAKCIJA ATSAKO

St. Juškėnui: Ačiū už "Rytų galindų" straipsnį liėdiančias pastabas, kurias perdavėme autoriui. Jis jomis pasinaudos.

Mūsų žemės gyventojų skaičius padidėja kasdien 100.000.

"KELEIVIO" SKAITTYTOJAI!

Remkite Modernią Lietuviską Vaistinę
IDEAL PHARMACY
29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima siųsti vaistus su apmokėtu muitu į Lietuvą ir į visus U. S. S. R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalaujami Lietuvoje, kaip Rimifon, streptomycin, valdolo ir nuo reumato ampulė. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą į 10 dienų, o į Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mus gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums sveikatos reikalais.

VYTAUTAS SKRINSKA

Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
ir Notary Public

Kame jie buvo?

(Akelta iš 5-to psl.)

kas turėjo būti "išvalytas", kam turėjo būti kulipka ir pakaušį paleista, o kas į Sibirą pasiųstas ar kaip kitaip pašalintas iš partijos aparato.

Stalinas jį laikė savo įpėdiniu.

Stalinui sukakus 70 metų amžiaus Malenkovas "Pravdoje" rašė:

"Draugas Stalinas, kaip niekas kitas, giliai suprato Lenino skelbtas naujas marksistinės partijos idėjas, gynė Markso-Engelso-Lenino mokslo grynumą, išvystė Markso-Lenino teoriją, užgrūdino partiją kovoje su daugybe priešių, parkinko ir paruošė kadrus, pajėgius plėsti partijos uždavinius".

Viačeslav Molotov

Neseniai iš užsienių reikalų ministerio vėtos pavartas Viačeslav Molotovas buvo vienas seniausių ir artimiausių Stalino padėjėjų. Jis padėjo Stalinui su naikinti senuosius komunistų vadus, ilgą laiką būdamas ministerių pirmininku ir vėliau užsienių reikalų ministru, Molotovas nuosirdžiai vykdė Stalino norus vidaus ir užsienio politikoje.

Stalino 70 metų amžiaus sukakties proga Molotovas šitaip rašė "Pravdoje":

"Stalino užsienio politikos pastangomis Sovietų Sąjunga prieš antrąjį pasaulinį karą pajėgė sukludyti kapitalistinių valstybių bendrą frontą, nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą."

"Jam yra būdingas jo gilius tautų istorijos pažinimas, visapusiškas tarptautinio judėjimo vadovo patyrimas, sugebėjimas įsigilinti ir laiku numatyti įvairių

valstybių strateginius ir taktinius planus, sprendimų drąsumas ir lankstumas".

Klimentij Vorosilov

Jis dabar sėdi Sovietų Sąjungos prezidento kėdėje. Su Stalinu jis artimai bendradarbiavo nuo pat pilietinio karo pradžios. Vėliau būdamas krašto apsaugos ministru, Vorosilovas padėjo Stalinui "išvalyti" karininkus, kurių tūkstančiai neteko galvų.

Jis Stalino gimimo 70 metų sukakties proga rašė:

"Karo mokslas mūsų teisingai vadinamas Stalino karo mokslu. Nuo pirmųjų Sovietų karo pajėgų organizavimo dienų Stalinas kreipė didelį dėmesį ir daug darbo paaugojo Sovietų karo mokslo teoriniams pagrindams nustatyti."

O Chruščiovas dabar sako, kad Stalinas karo dalykų visiškai neišmanė, kad jis net karinių žemėlapių nemokėjo skaityti.

Chruščiovas sako, kad Stalinas paskutiniiais metais nebeapsitikėjo Vorosilovu, buvo griežtai uždraudęs jam lankytis į politbiuro posėdžius ir skaitęs Vorosilovą Anglijos šnipu...

Kalbama, kad netrukus Vorosilovas turės užleisti prezidento vietą kam nors kitam.

Anastas Mikojan

Mikojanas yra armėnas, ejęs, kaip ir Stalinas į kunigus, bet metęs dvasinę seminariją. Jis Stalino pavestas 1922-1923 metais žiauriai numalšino Maskvą nepalankias tautas. Jis visą laiką tvarkė Sovietų Sąjungos prekybą su užsieniu,

buvo vienas svarbiausių Stalino patikėtinų, o partijos 20-tajame suvažiavime jis pirmas pradėjo purvus verstis ant Stalino galvos.

Kaip matome visi tie, kurie buvo Stalino pirmieji padėjėjai, dabar nuo Stalino nusisuko ir jį kaltina, bet neprisipažįsta jam padėję.

Tai plėšikų gauja, netekusi vado, kurios apsikremsnys nori įveikti kitus ir vėl paimti visą valdžią į savo rankas. Juk nebe reikalo ir kai kurių kitų kraštų komunistai klausia, kas daroma, kad nebeatsirastų kitas Stalinas ir nepridarytų panašių niekšybių.

R. Urbonas

Lenkų ministeris buvęs arkliavagis

Staliną nuvainikavus ir Lenkijoje įvyko daug pasikeitimų. Gomulka paleistas. Jis buvo ilgai kalintas už linkimą į "titizmą", nors savo laiku tuoj po antrojo pasaulinio karo jis buvo žymiausias komunistų partijos organizatorius. Laikė 20-ojo Sovietų komunistų partijos suvažiavimo Chruščiovas iššaukė į Maskvą Lenkijos diktatorių Bierut ir jam pasakė, kad jis nori matyti Gomulką. Bierut aiškino, kad Gomulka taip sergas, kad jis vargu galės atvažiuoti į Maskvą. Bet Chruščiovui savo įsakymą pakartojus, Gomulka atsirado Maskvoje, ten pasikalbėjo su Chruščiovu ir buvo pasiųstas į Krimą pasigydyti, o Bierut'as Maskvoje staiga susirgo ir mirė...

Iš kalėjimų paleista daug tūkstančių kalinių, Stalino režimo aukų. Iš vyriausybės pavyrty keli ministeriai ir paskirti nauji.

Tarp kitų naujų Lenkijos ministrų paskirtas ir Wankas Moczar, arkliavagių pramintas. Jis paskirtas Lenkijos sovchozams tvarkyti. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Wankos Moczar tėvas buvo caro valdininkas Lodzėje, kilme rusas. Tėvui mirus, jo sūnus Wanka pradėjo verstis vagiavimu ir specializavosi arklių vogime. Jis kelis kartus valstiečių buvo muštas, o valdžios kalintas. Gal kalinimas suartino jį su lenkų komunistais. W. Moczar gerai kalbėjo lenkiškai ir pradėjo save vadinti lenku. Pamažu jis įsitraukė į komunistų po grindžio veiklą. Prieš antrąjį pasaulinį karą jis atsidūrė Maskvoje. Čia jis buvo pamokintas ir paruoštas Lenkijos komunistų pogrindžio veikimui. Po karo W. Moczar buvo paskirtas Lenkijos saugumo (politinės policijos) valdininku ir turėjo progos atkeršyti valstiečiams už gautą pylą, o darydamas kratas, ypač pas tur-

VIENIEMS PAVYKO, KITIEMS NE

Viršuje matome 38 pėdų laivėlį, kuris per 90 valandų 25 minutes ir 55 sekundes iš Newport nuplaukė į Bermudų salas ir laimėjo varžybas. Apačioje kito didesnio 45 pėdų laivelio įgula. Jų laivėlis užvažiavo ant uolos, suskilo ir per 30 sekundžių nuslendo. Tie vyrai vandenyje išsilaikė 6 valandas, kol buvo išgelbėti.

tingesnius, turėjo progos prisiminti savo seną amatą ir vogė be atodairos. kas tik mi savo aukas siųsti šiuo vertingiesnio pakliuvo po ranka...

Vėliau Moczar buvo saugumo tardytojas, paskui provincijoj komunistų partijos sekretoriu ir ėjo kitas pareigas. Dabar, Maskvos laiminimu, buvęs arkliavagis ir Stalino policeiskis, paskirtas Lenkijos sovchozų ministru.

J. K.

Mokiniai neatsiliepė

Šių metų sausio 2 d. mirė profesorius Vaclovas Biržiška. Jis be didelės krūvos mūšų kultūrai labai svarbių rankraščių nieko kita nepaliko. Jis sudarė komitetą, krio pirmininku yra Pranas Čepėnas, velionies ilgametis bendradarbis, pastangomis velionies pelenai buvo iškilmingai pelaidoti Chicago tautinėse kapinėse, sumokėtos laidojimo išlaidos. Dabar komitetas nori pastatyti ant velionies kapo kukliausią paminklą ir padėti išleisti bent svarbesnius velionies raštus.

Minėto komiteto vienas narys mums fašo:

"Sekmadienį ko misija važiuoja į kapines ir pasantkapij dirbėjus pasiklausinėti kainų paminklui. Statysim labai kuklų, nes nėra lėšų. Į mūsų prašymus daugiausiai atsiliepė paprasti žmonės, prof. Vaclovui Biržiškai nepažįstami. Jo mokiniai ir kolegos tyli. O juk prof. Vaclovas Biržiška mažą mažiausia per savo rankas bus praleidęs mokinių gerą tūkstantį. Jei kiekvienas jų būtų išmetęs po dolerį (o tokią sumą ir neturėtis gali skirti), tai būtų graži suma. Kietas Amerikos gyvenimas."

Ne Amerikos gyvenimas toks kietas, kiek mūsų pareigos ir dekingumo jausmo stoka. Kas dar norėtų padėti, įvykdyti aukščiau minėtus

J. Novog atostogauja

Socialdemokratų veikėjas J. Novog nuo birželio 29 d. išvyko atostogų. Pirma žada vykti į Chicagą ir ten aplankyti savo gimines, draugus ir pažįstamus, o likusiąją atostogų dalį numato praleisti prie kurio nors Kanados ežero.

ESTIJOJ RADO TORIUMO

Estijoje keliose vietose užtikta brangaus metalo toriumo sluogsniai. Toriumas, kaip ir uranas, yra naudojamas atomo energijai gaminti arba atominiams bomboms gaminti.

Toriumo kasyklas rusai, žinoma, paėmė savo žinion. Nė vieno esto neleidžia tose kasyklose dirbti. Visi kasyklų darbininkai yra atgabenti iš Rusijos. Kasyklos yra aptvertos spigliuota viela ir labai saugojamos.

ATOSTOGOS

(Atkelta iš 2-o psl.)

giau kaip 500 tūkstančių algos gauna U. S. Steel ir General Motors korporacijų prezidentai. Dėka unijai ten darbininkai gerai uždirba. Gi tos milžiniškos bosų ir geros darbininkų algos ar iš tikrųjų nuskriaudžia korporaciją? Nieko panašaus. Pernai metais General Motors korporacija padarė gryną pelną vieną biloną ir 183 milijonus dolerių. Korporacijos dalininkų šerai pakilo trigubai, vietoj vieno gavo tris šerius ir 5 nuosimčius "Cash" dividendų. Kodėl nieks nieko nesako prieš tai? O vien tik zurza prieš

TORONTO, ONT.

Vilniečių padėka

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos Toronto skyrius organizavo vąj prof. A. Šapokos knygai "Vilnius Lietuvos gyvenime" anglų kalba išleisti.

Štai dar vienas tos knygos prenumeratorių sąrašas:

Aukų \$10 F. Yonynas, Toronto, Ont.; A. Stankūžiška. Jis be didelės krūvos mūšų kultūrai labai svarbių rankraščių nieko kita nepaliko. Jis sudarė komitetą, krio pirmininku yra Pranas Čepėnas, velionies ilgametis bendradarbis, pastangomis velionies pelenai buvo iškilmingai pelaidoti Chicago tautinėse kapinėse, sumokėtos laidojimo išlaidos. Dabar komitetas nori pastatyti ant velionies kapo kukliausią paminklą ir padėti išleisti bent svarbesnius velionies raštus.

Po \$1.50—P. Masiulionis ir A. Sekavičius, Buffalo

Po \$1.00—J. Stakevičius, Skaistys, A. Stankevičius, M. Stagys ir V. Pivorūnas, Port Colborne, Ont.; B. Andriusis ir M. Salčiūnas iš Welland, Ont.; Scheffa, J. Navicki, J. G. Navicki, B. Augustinaitis, V. Salatka, A. Urban ir 3 pavardės neįskaitomos, visi iš Buffalo.

Viso \$50.00. Visiems aukojusiems ir prenumeratoriams Vajaus komitetas tariu nuoširdų vilniečių ačiū.

Vajaus komiteto adresas: Mr. J. Cicenas, 138 Shaw St., Toronto, Ont., Canada. J. Cicenas

Skaitykite knygutę JUOZAS STALINAS

arba kaip Kaukazo razbaininkas tapo Rusijos diktatorium. Joje J. Pilipauskas prieš kelerius metus parašė, ką komunistai tik šandien teišdriso pasakyti.

Kaina tik 25 centai, galite atsiųsti pašto ženklais. Rašykite: "Keleivis", 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

VARGŠAS PAMESTINUKAS

Šitas dagilėlis rastas apleistas savo lizdė Bronx zoologijos sode. Corinne Delsgaard, sodo vaikų skyriaus vedėja paukštuką maitina bananais. Ji sako, kad dagiliui to maisto pakanka, o jei jis nori vabalų, tai paaukęs galės pats jį prisigaudyti.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIECIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBES DARBĄ PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuviškos išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvą ateitį.

LIETUVYBES SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatą visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praštyje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

NEW ERA

Cocoonat muilo formulė išdirbėjas sako, kad vanduo gali būti labai pavojingas plaukams. Vartojant paprastą muilą arba dezeržent šampūno vanduo patenka giliai į pakaušį, kas labai džiovina odą. Jūs visi girdėjot tą:

"Oh, mano galva toki sunki ši rytą, vakar tik maudžiau galvą!" NEW ERA formulė nepažeidžia vandens į pakaušį, o moteriai užlaiko garbanas (curls) 3 sykius geriau kaip kas kitas. Taip man rašo VISOS MOTERYS. Siųskite \$2.00 už 8 oz. liq. butelį, Kanadoje \$2.25.

FR. BITAUTAS 302 So. Pearl St. Denver, Colo.

darbininkus ir darbo unijas. Bet kam čia galvoj, pasirausk, pasikraipė, užsimokė 4-5 tūkstančius už automobilį ir važiuoja sau prasmatniai.

Siandien 16 milijonų darbininkų su šeimomis gražiai leidžia laiką marių paplūdimiuose, paupiuose, giriuose ir džiaugiasi gamtos grožybėmis. Jie taipgi džiaugiasi savo unijos atsiekimais. Taip ir reikia.

A. Jenkins.

DĖMESIO!

Miss Therese D. Rauba, meldžiu parašyti man laiską. G. P. Rauba 410 Eastern Parkway Brooklyn 25, N. Y. Tel. INgersoll 7-5379

PARDUODAMI NAMAI Parduodu užsienietį namą po 5 kambarius, yra garažas, duem masinom ir 2 akrų žemės, vistininkas, sodas. Kreiptis: E. Sheuchuk 45 Thatcher St., Brockton, Mass. (29)

Paieškojimai

Ona Stakenaitė iš Siplio kaimo, Suveiniskų parap., svarbiu reikalu paieško Petro Kepalo iš Vengriško vienk. Suveiniskų parap., seniau jis gyveno Chicagoje. Jis pats ar jį žinantieji prašomi atsilepti adresu: Mrs. O. Zilis 64 Brancart St., Gardner, Mass. (28)

Svarbiu reikalu ieškomas Frank Alasevičius, seniau gyvenęs So. Bostone, Mass. Jis pats ar jį žinantieji prašomi pranešti adresu: Mrs. M. Pasakarnienė 27 Store St., So. Boston 27, Mass.

Paieškau Vincento Vitkaus ir Barboros Kasmauskaitės-Vitkienės. Paieško iš Lietuvos brolio sūnus Aleksas Kasmauskas. Ieškomieji ar kas juos žino prašom atsilepti adresu: Al. Steponavičius P. O. Box 401 Clarkson, Ont., Canada

Aš, Augustinienė Anelė, paieškau mano vyrą KAZJ AUGUSTINĄ, kuris vadinas ir Charles August. 1951 metais gavau žinotį nuo pažįstamo, kad jis iš Vokietijos išvyko į Ameriką, ar tik ne į Sioux City miestą Iowa valstijoje. Jis pats ar ar kas jį žino prašom maloniai atsilepti šiuo adresu: Augustinienė Anelė "Puntuko" vardo kolonikų Angskų paštas ir rajonas Kaimas Stotiai Lithuania—U. S. S. R. (30)

Augustinienė Anelė "Puntuko" vardo kolonikų Angskų paštas ir rajonas Kaimas Stotiai Lithuania—U. S. S. R. (30)

APSIVEDIMAI

Noriu susirašinėti su rimtu vyriškiu. Rašykite: Mrs. Anna Bucawecsky 534 Milmont Ave., Milmont Park, Pa. (27)

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai pusė svaro \$1.25. Ramunų arbata visada gerai gert. Liepos žiedai pusė sv. \$1.25. Liepos žiedai yra vartojami dėl išaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų.

Puplaškių Lapai pusė sv. \$1.25. Kartusis puplaškius gerai nuo kepenų ligų, skorbuto, geltligės, reumatizmo ir kirmynų. Trejanka 75 centai. Trejanka nuo visokių vidurių piktybių.

Prisiųsk \$4.00 tai gausi viską kas čia yra pasakyta. ALEXANDER'S CO. 414 Broadway So. Boston 27, Mass.

MES ATLIEKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORTIUKIŲ
- ◆ SPAUDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAUVIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETA
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šio adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

VEL TIK TEISĖS TARNYBOJ

Prof. J. Kaminskas buvo Bostone

Adv. Jonas Grigalius, il- gus metus išbuvęs įvairiose vic- eipirm. prof. J. Kamins- valdinėse tarnybose, per pa- kas pro Bostoną išvyko po- skutinius dešimt metų sąži- ilisio į V. Norvaišienės va- ningai ėjęs svarbias komi- sarnamį Cape Cod. Jo da- sionieriaus pareigas žino- bartinis adresas toks: "Ni- moje Metropolitan District da", P. O. Box 367, W. Hy- komisijoje, nuo kovo mėn. annisport, Cape Cod, Mass. grįžo prie tiesioginių advo- kato pareigų. Mass. valst. Paklaustas apie ką tik pa- gubernatorių padėjo jam si- sibaigusį Vliko suvažiavimą, už darbą specialiu laišku, prof. J. Kaminskas parei- šiskeldamas jo nuopelnus. kė, kad jis buvo vieningas ir darbingas. Vliko vicepi- mininkas ragina visą demo- kratiškąją visuomenę būti veiklia ir remti Vliko pa- stangas priartinti pavergtai gelyje šio karšto lietuvių or- ganizacijų. Jis yra baigęs Bostono kolegijos teisių mokslus ir yra advokatu nuo 1934 m.

Dėl daugelio tarnybos pa- reigų Mass. valstybėje ir Bostono mieste ilgus me- tus adv. Grigalius negalėjo plačiau verstis advokato darbu. Dabar jis vien tik tuo versis. Interesantis pri- ima savo namuose, 52 G St., So. Boston ir 20 Pemberton St., Boston.

Linkime jam geriausio pa- sisekimo!

Išėjo "Darbas"

Išėjo "Darbo" žurnalo naujas numeris. Jame rašo Pulgis Andriusis, prof. J. Kaminskas, dr. P. Ancevi- tus adv. Grigalius negalėjo plačiau verstis advokato darbu. Dabar jis vien tik tuo versis. Interesantis pri- ima savo namuose, 52 G St., So. Boston ir 20 Pemberton St., Boston.

Bostoniskiai SLA seime

Be jau anksčiau minėtų, SLA seiman išvyko dar še- Bostoniskiai: 308 kuopos — A. Andriulionis ir J. Ged- mintas, 365 kuopos — A. ir J. Januškevičiai. Aišku sei- me dalyvaus ir Susivieniji- mo prezidentas bostoniskis adv. K. Kalinauskas.

Išspausdintas Lietuvos žemėlapis

Jau išspausdintas naujas Lietuvos žemėlapis. Jį pa- ruošė pulk. J. Andrius, iš- būna Lietuvių bendrovės svetainėj.

Siunčiate Vilnones Medžiagas į Europą?

MES TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ PUKIOS RŪSIES VILNONIŲ MEDŽIAGŲ VYRISKIEMS IR MOTERISKIEMS KOSTUMAMS, APSIAUSTAMS, SUKNELEMS PAPIGINTO- MIS KAINOMIS. Mes turime medvilnės, rajono, nailono ir kt. medžiagų sukneles, sijonus ir kitus drabužius.

Specialus pasiūlymas iki liepos 7 d. tikslai: su kiekvienu pir- kinu medžiagos kostiumui ar apsiaustui mes duosime nemoka- mą pamušalą kostiumui ar apsiaustui. Turite atsinešti šią skelbimą, kitaip negausite.

Adara pirmadieniais ir trečiadieniais iki 6:30, šiaip 5:30. TEXTILE OUTLET 25 Kneeland Street, Boston 11, Mass. Bay View busas sustoja prie pat krautuvės.

PUIKI VIETA ATOSTOGOMS

ISVAŽIAVIMAMS, PARENGIMAMS

Ant Romantiško Cape Cod Marių Kranto

GLEN COVE HOTEL

ATIDARĖ SEZONĄ

Silčiausias maudymosi marių vanduo virš 70 laipsnių, privačios maudynės, saulėti kambariai, žemo kainos, naujai atidaryta pokylių ir šokių salė (ballroom), floor-show, yra vėsūs "Neptun room" turtingais įvairiaisiais gerimais, TV kambarys, ger- tas maistas ir kiti patogumai.

Sokiai penktadieniais ir šeštadieniais, Hayes Edis kapela. Parengimams, piknikams, išvažiavimams, vestuvėms ge- riausia vieta, salė virš 200 vietų.

Užsakyti vietą parengimams ar kambarį poilsiui skam- binti: Tel. Wareham 563, arba rašyti: Glen Cove Hotel, 417 Onset Ave., Onset, Cape Cod, Mass.

Vaziuot mašina 28 keliu iki rodyklės į Onset.

Sirdingai kviečiame, savininkai Petras ir Birutė Peldžiai

BUVUSI BOSTONO KULTŪROS KLUBO VALDYBA

Buvusioji Bostono lietuvių kultūros klubo 1955-56 metų valdy- ba. Iš kairės į dešinę: sekr. J. Sonda, pirm. dr. M. Gimbutienė, izd. Pr. Lembergas, narė V. Mickonienė ir vicepir. V. Vizgirdas.

RUOSKIMĖS GEGUŽINEI BRIDGEPORT, CONN.

Kuria naujas šeimas

Birželio 17 d. vienatinis Arizonų sūnus Algirdas su- situokė su svetimtaute. Po vedybų jauniejį išvyko į Po- cono kalnus. Algirdas Ariz- onas yra baigęs universi- teto kūno kultūros skyrių.

Tą pačią dieną Rudolfas Čeponis sukūrė šeimą su nasle Karpine. Čeponis yra namų statytojas (kontrak- torius).

Birželio 23 d. Karpienės sūnus Charles susituokė su prancūzų tautos mergaite. Visiems vedusiems linkiu laimingai gyventi.

Išvyksta atostogų

Daug kas vyksta atosto- gų į visus Amerikos kam- pus.

Antanas Valincius, Fe- liksas Mockaitis, Antanas Gantautas ir Pranas Rastas lėktuvu išskrido į Chicago. Ana Gresh (Griškonienė)

Viešnia iš Floridos

Zofija Jasaitienė iš Tam- pa. Fla., buvo atvykusi į Bostoną. Čia ji aplankė sa- vo sūnų dr. Stasį Jasaitį, pasimatė su savo senais ge- rais pažįstamais Sirutavi- čiais, Santvarais, Gimbutais, Januškais, Faustu Kirša ir kt. Žinoma, nepamiršo ir "Keleivio" redakcijos.

Grįžo iš Floridos

Frank Drake su žmona grįždami iš Floridos buvo užsukę į Bostoną. Ta proga jie pratęsė "Keleivio" pre- numeratą. Drakai pirmą gy- veno Nantasket Beach, Mass., o dabar apsigyvens Worcesterį.

Paraginkim savo pažista- mus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

SALTA, NORS 1.200 F.

Don Bennet ramiai sėdi degančioj krosnyj, kurioj karščio yra 1.200 laipsnių. Jis yra apsilvėkęs naujai išrastos medžiagos drabu- žius, kurie jį apsaugo nuo didžiausio karščio. Drabu- žiai pagaminti iš asbesto mišinio su kitomis medžia- gomis.

su Elzbieta Meškeliene bir- amžiaus. Ji buvo gimusi želio 24 d. išskrido į Kali- Nočios miestely, Vilniaus fornią. Meškeliene aplan- kys savo vienturtę dukrą, o dar jauna būdama ir 1906 Griškonienė savo sūnų Vy- tautą, kuris dirba Holly- woodo televizijos stoty KTTV.

Žmogus su ūsais.

WORCESTER, MASS

Mirė M. Chernienė

Po šešių mėnesių sunkios ligos mirė Matilda Kaže- meikytė -Chernienė, vietos fotografo Jono Cherniaus žmona, kilusi iš Lukšių miestelio.

Gegužės 26 d. ji buvo pa- laidota Notre Dame kapuo- se. Velionė visą laiką buvo jautri lietuviškiems reika- lams ir juos rėmė savo dar- bu ir aukomis. Ji priklausė Lietuvių moterų socialiniam klubui.

Velionės brolis Stanley Kažemeikis gyvena Brook- lyne, N.Y., jos giminių yra Worcesterį ir Gilbertville, Mass.

Linksma gegužinė

Liepos 8 d. Babrauskų ūkyje, Leicester, Mass., Lie- tuvai remti draugija rengia gegužinę, kurios pelnas ski- riamas šalpos reikalams. Gegužinė bus maloni ir įdo- mi, visi bus patenkinti. Tą užtikrina patyrę rengėjai. Atsilankykite!

GARDNER, MASS.

Mirė D. Brazauskienė

Birželio 22 d. mirė Do- lėktuvu išskrido į Chicago. micelė Lasauskaitė-Brazau- skienė, sulaukusi 78 metų

Gyvybės Pakietas Lietuvių Žmonėms S-1

Geriausia ir naudingiausia dovana., kokią galima siųsti i LIETUVĄ.

Siunčiame maisto pakietus į Lietuvą. Ypatingai patariame siųsti pakietą Nr. S-1, kuriame yra šie maistingi dalykai:

1 svaras kenuoto sviesto pirmos rūšies; 3 sv. taukų (Armour kenuke); 1 sv. Armour bekono kenuke; 2 sv. Armour kumpio kene; 1 sv. kenuotos jautienos pirmos rūšies; 1 sv. pieno milte- liuose; 14 uncijų kondensuoto pieno kenuke; 6 sv. geriausių miltų; 1/4 sv. geriausios arbatos; 1 sv. geros kavos ir 1 sv. ko- kao. Šito pakieto kaina yra \$49.80 su miltu ir persiuntimu.

Kreipkitės į mus, nurodykit pakieto Nr. S-1, atsiųskite adresą ir pinigų. Pristatymas garantuotas.

Vytautas Skrinka, savininkas

IDEAL PHARMACY—29 KELLY SQ.—WORCESTER, MASS.

Mūsų 10-tieji Metai—Tūkstančiai Patenkintų Kostumierių DOVANŲ Pakietų EKSPRESAS, Greičiausias Siuntimas Visur Mes garantuojame, kad pakietai yra išsiunčiami per 4 dienas. Valstai pristatomi oro paštu į 8 dienas. Visi pakietai yra pilnai garantuoti ir apdrausti. Taip pat siunčiame dovanų pakietus be miltų į vakarinę ir rytinę Vokietiją, į Lenkiją, Vengriją, Ju- goslaviją. Zemo miltu pakietai į Čekoslovakiją. Prašykite mūsų kainoraščio K.

GRAMERCY SHIPPING CO.

777 Lexington Ave. New York 21, N. Y. Tarp 60 ir 61 gatvių. Telefonai: TE 8-5462 ir 5463

TEMPCO

KAMINŲ ir STOGŲ KOMPANIJA

TAISYMAS MŪSŲ SPECIALYBĖ. Dedam naujus stogus. Visas darbas garantuotas ir su užstatu. Duodam "free esti- mates". Taisom ir dedam naujus visokių rūšių stogus. Taisom ir valom kaminus. Geras ir patikimas patarnavimas. Skambinkit Telefonu: COLUMBIA 5-2900.

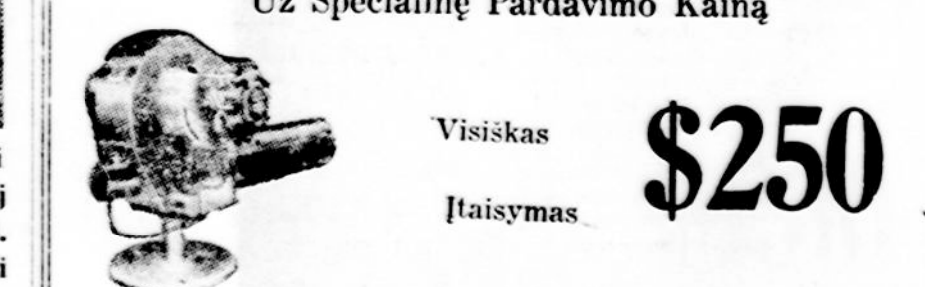
J. Tempesta ir G. Vareika

TAUPYKITE \$ \$ \$ JŪSŲ KURO IŠLAIDOSE

Leiskite mums įdėti naują, gerai dirbantį

Tyglų, Automatišką Aliejaus Pečių

Už Specialinę Pardavimo Kainą

Imokėti nereikia nieko—Išsimokėti per 3 metus

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester

Saukit GE 6-1204

Dr. B. Matulionis
Vidaus, specialiai planifio ir kir- dies ligo. Priima bet kurią di- ną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Telef. 22, Pascoag, Rhode Island
Adresas: State Sanatorium, Wallum Lake, Rhode Island.
Aštumas: nuo Providence—24 my- lios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.—10 mylių.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1320

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėiomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto

495 Columbia Road Arti Upham's Corner DORCHESTER, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDHUIS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Serdomis—ofisas uždarintas.

447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948

Res. 37 CROLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS ir CO.

JEWELERS

Laikrodžių-Deimantų Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE

HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna

628 East Broadway South Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-1148

Benjamin Moore Malevos Popierius Siemonas Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams Reikmenys Plumberiams Visokie Geležies Daiktai

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudėgimo ir nuo nušutimo vandeniu.

2—Vaistas nuo atdary žaizdų—mostis.

3—Akių vaistas.

4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirstams, tarpupirštams ir papūslėms.

5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.

6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbėti.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1. Pini- gai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (5-6)

Joseph Machinaks

295 Silver Street

South Boston 27, Mass.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šinge- liais; sutalpuojame pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus

11 Gartland Street

Jamaica Plain, Mass.

Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO

LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, viso- kių kitokių ligų ir nuo ne- laimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483